

Potočka ulica 55 - 48260 Križevci

tel: 048/718-657 fax: 048/270-081

web stranica: www.zraka-sunca.hr

e-mail: zraka-sunca@kc.htnet.hr

**IZVJEŠĆE O OSTVARIVANJU I VREDNOVANJU PLANA, PROGRAMA I
KURIKULUMA VRTIĆA ZA PEDAGOŠKU GODINU 2023./24.**

Vrednovanje i izvješćivanje rezultat je timskog rada:

odgojiteljica Vrtića, pedagoginje i ravnateljice

Križevci, kolovoz 2024.

Na temelju članka 32. Statuta Dječjeg vrtića Zraka sunca, Križevci Upravno vijeće Dječjeg vrtića Zraka sunca, na sjednici održanoj 28.8.2024. god., donijelo je

O D L U K U

o prihvaćanju Vrednovanja kurikuluma i izvješće o ostvarivanju godišnjeg plana i programa rada Dječjeg vrtića Zraka sunca za pedagošku godinu 2023./24. godinu.

Prihvaća se Vrednovanje kurikuluma i izvješće o ostvarivanju godišnjeg plana i programa rada Dječjeg vrtića Zraka sunca za pedagošku godinu 2023./24. godinu.

Ova odluka stupa na snagu danom donošenja.

KLASA: 601-08/24-01/01

URBROJ: 2137-61-01-24-01

Vrednovanje i izvješće razmotrilo je i usvojilo Upravno vijeće Dječjeg vrtića Zraka sunca na sjednici održanoj 28.8.2024. u sastavu:

Predsjednica Upravnog vijeća: Branka Kopilović

Predstavnica Grada: Mihaela Klarić

Predstavnica roditelja: Jasna Zdilar Pešutić

Predstavnici osnivača Djelo Marijino-Pokret fokolara:

Đina Perkov, Matija Stipić i Marija Fabjan

Predstavnica odgojitelja i stručnih suradnika: Darinka Škrebek

Sadržaj

Sadržaj.....	3
1. UVOD.....	4
2. USTROJSTVO RADA	4
3. MATERIJALNI UVJETI RADA	8
4. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I ZDRAVLJE DJECE.....	9
5. ODGOJNO OBRAZOVNI RAD.....	14
5.1. REALIZACIJA ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA U AGAZZI MJEŠOVITIM SKUPINAMA	17
5.2. PROJEKTI U AGAZZI ODGOJNIM SKUPINAMA	23
5.3. REALIZACIJA RADA ODGOJNO-OBRAZOVNOG PROGRAMA PO DOBNIM SKUPINAMA	30
5.4. REALIZACIJA PROGRAMA PREDŠKOLE	34
5.5. POSEBNI PROGRAMI.....	42
5.6. RAD S DJECOM S POSEBNIM POTREBAMA I TEŠKOĆAMA U RAZVOJU	46
6. NAOBRAZBA I STRUČNO USAVRŠAVANJE	47
6.1. Individualno stručno usavršavanje.....	47
6.2. Skupni oblici stručnog usavršavanja	50
7. SURADNJA S RODITELJIMA.....	53
9. REALIZACIJA PLANA RADA ZDRAVSTVENOG VODITELJA	60
10. REALIZACIJA PLANA RADA PEDAGOGA	62

1. UVOD

U pedagoškoj godini 2023./2024., dječji vrtić Zraka sunca provodio je redoviti cijelodnevni 10-satni alternativni odgojno-obrazovni program temeljen na pedagogiji Rose i Caroline Agazzi, u skladu s Nacionalnim kurikulumom za rani i predškolski odgoj i obrazovanje, Programskom usmjerenju odgoja i obrazovanja predškolske djece i vrijednostima Pedagogije zajedništva.

Uvažavajući suvremene spoznaje o individualnosti svakog djeteta, njegovali smo kulturu mira i prihvaćanja te razvijali kompetencije iz područja građanskog odgoja, materinskog jezika, matematike, prirodoslovja i tehnologije, kulturne svijesti i izražavanja, elementarne komunikacije na stranim jezicima, digitalne komunikacije, inicijativnosti i poduzetništva te meta-učenja.

Ova godina se pokazala izazovnom u pogledu održavanja kvalitetnih međuljudskih odnosa te usklađivanja potreba pojedinaca i kolektiva. Što se tiče djece, izazov nam je predstavljalo zadovoljavanje specifičnih potreba djece s teškoćama u razvoju te njihovo usklađivanje s potrebama ostale djece u skupinama, ali i roditelja.

Na razini ustanove provodili smo projekt *Living peace*, projekt *Emocije* i projekt *Upoznaj svoj grad..* Velik naglasak je stavljen na stručno usavršavanje unutar ustanove pa smo često zvali vanjske stručnjake, koji su nam bili izvor novih spoznaja. Uz vanjske stručnjake, i sami smo održali nekoliko radionica i refleksija na odgojno-obrazovni rad, s naglaskom na Agazzi metodu.

Cilj ovog izvješća je prikazati dinamičnost iskustava, koje smo doživjeli ove pedagoške godine te situacije koje su nam bile izvor refleksije, samorefleksije i učenja.

2. USTROJSTVO RADA

Važne osobine našeg ustroja odnosile su se na fleksibilnost i timski rad svih djelatnika vrtića, te na ponudu više vrsta programa različitog trajanja, ostvarivanja ciljeva i specifičnih zadaća vezanih za posebne interese djece i roditelja.

Dječji vrtić Zraka sunca ove pedagoške godine provodio je redoviti cijelodnevni 10-satni alternativni odgojno-obrazovni program prema pedagogiji Rose i Caroline Agazzi za djecu rane i predškolske dobi uz stručnu pomoć i podršku MZOS, AZOO, te Instituta „PASQUALI – AGAZZI“, Mompiano Brescia u Italiji.

Pedagoška godina 2023./2024. započela je 1. rujna 2023. godine.

Redovitim 10-satnim programom tijekom godine bilo je obuhvaćeno oko 123 polaznika, od tog broja 31-dno dijete polaznici obveznog programa predškole.

U vrtiću je radilo 20 radnika i 4 vanjska suradnika.

Redoviti program u trajanju od deset sati dnevno odvijao se u četiri mješovite vrtićke skupine i jednoj jasličkoj.

Radno vrijeme vrtića je od 6:15 do 16:15 sati.

Unutar 10-satnog programa s ciljem obogaćivanja odgojno-obrazovnog rada s djecom provodili smo:

- Preventivni i zaštitni program,
- Program zdravstvene zaštite djece
- Individualne programe inkluzije djece s posebnim potrebama i
- Program izleta i posjeta.

Programi po dobi djece kao i program pripreme djece za školu provodili su se tri puta tjedno u jutarnjim satima te u popodnevnim satima, za vrijeme odmora mlađe djece.

Provodimo Program ranog učenja stranog jezika – engleski i Program za potencijalno darovitu djecu te Malu sportsku školu, u suradnji sa Zajednicom športskih udruga u Križevcima.

U realizaciji odgojno-obrazovnog rada sudjelovali su:

- ravnateljica:

Terezija Horvat, VŠS, odgojitelj sa stručnim usavršavanjem iz Pedagogije zajedništva i Agazzi metode

- pedagoginja:

Nikolina Ostroški, VSS, stručni suradnik s položenim stručnim ispitom i stručnim usavršavanjem iz Agazzi metode

- odgojiteljice:

Ružica Bjeličić, VŠS, odgojitelj savjetnik s položenim stručnim ispitom i stručnim usavršavanjem iz Pedagogije zajedništva i Agazzi metode,

Sanja Katanec, VŠS, odgojitelj s položenim stručnim ispitom i stručnim usavršavanjem iz Pedagogije zajedništva i Agazzi metode, voditelj programa rada za potencijalno darovitu djecu,

Vesna Žuti, VŠS, odgojitelj s položenim stručnim ispitom i stručnim usavršavanjem iz Pedagogije zajedništva i Agazzi metode, na bolovanju

Andreja Skalički, VŠS, odgojitelj s položenim stručnim ispitom i B2 stupnjem engleskog jezika, voditelj programa ranog učenja engleskog jezika,

Marusja Mesaroš, VŠS, odgojitelj s položenim stručnim ispitom, na porodiljnom dopustu pola radnog vremena

Ivana Orehovački, VŠS, odgojitelj s položenim stručnim ispitom,

Darinka Škrebek, VŠS, odgojitelj s položenim stručnim ispitom, na porodiljnom dopustu pola radnog vremena

Sanja Đurec Šafran, VŠS, odgojitelj s položenim stručnim ispitom, na **porodiljnom** dopustu

Marta Bjeličić, VSS, odgojitelj s položenim stručnim ispitom i stručnim usavršavanjem iz Agazzi metode

Lucija Dolinšek, SSS, odgojitelj, zamjena

Tea Jaki, VŠS, odgojitelj pripravnik, zamjena

Ana Valičević, VŠS, odgojitelj pripravnik, zamjena

Ana Veljković, SSS, dadilja, zamjena

Marija Valičević, SSS, dadilja, treći odgojitelj

- blagajnički i administrativni radnik:

Josip Horvat, SSS

- kuharica:

Ivančica Jurić, SSS

- pomoćna kuharica:

Valentina Rod, SSS, na porodiljnom dopustu

Ana Ivanek SSS, zamjena

- spremičice, pralje:

Nataša Račić, SSS, na bolovanju

Anica Večerin, OŠ, zamjena

Ana Agneza Anušić, OŠ

- domar:

Slavko Kalamiza, SSS, stručnjak zaštite na radu

Vanjski suradnici: zdravstvena voditeljica, logoped, računovođa, pravnik, psiholog

Pratili smo primjerenost ustrojstva i njegovo pravovremeno mijenjanje i prilagođavanje novonastalim promjenama. Zalagali smo se za racionalno korištenje radnog vremena svih djelatnika i vršili preraspodjelu tijekom godine u cilju zadovoljavanja potreba djece.

Nastaviti ćemo raditi na postignutoj velikoj fleksibilnosti u organizaciji odgojno obrazovne prakse, na dinamici aktivnosti, na uzimanju obroka, dolascima i odlascima djece te fleksibilnost stručnih i ostalih djelatnika u svrhu zadovoljavanja različitih potreba djece.

3. MATERIJALNI UVJETI RADA

U unapređivanju prostorno-materijalnih uvjeta rada vodili smo brigu o sigurnosti i zaštiti djece.

Djeca su otkrivala vrijednosti koje promiču očuvanje kvalitete života, pozitivan stav prema vrednotama, odgovorno ponašanje prema životnoj okolini, ljudima i svemu što nas okružuje.

Pridavali smo posebnu važnost učenju djece u prirodi. Uživala su sve dobrobiti koje donosi rad i dodir sa zemljom. Sadili su, kopali, zalijevali, plijevili, grabljali lišće te košenu travu nosili u kompost, hranili ptice, ribice i patku. Proširili smo cvjetnjak i vrt začinskog bilja.

Kako bi povećali sigurnost djece, ispod jedne ljljačke postavljena je zaštitna podloga.

U suradnji s roditeljima i Gradom obogatili smo prometni centar dječjim biciklima.

Materijalni kontekst smo uređivali, nadopunjavali i mijenjali kroz godinu sukladno interesima i potrebama djece te tako zadovoljili dječju potrebu za istraživanjem i učenjem kroz vlastitu aktivnost i suradnju s drugom djecom.

- ✓ održavali smo postignutu razinu poticajnog materijalnog okruženja,
- ✓ uređivali smo materijalni kontekst sukladno interesima i potrebama djece, formirali nove centre koji su zadovoljavali dječje potrebe za istraživanjem i učenjem kroz vlastitu aktivnost i suradnju s drugom djecom, mijenjali smo centre tijekom godine,
- ✓ promišljali smo položaje centara u prostoru kako bi omogućili različite oblike grupiranja djece, ali i osamljivanja, različite interakcije i komunikaciju,
- ✓ obogatili smo centre s dovoljnim količinama kvalitetnih materijala,
- ✓ osmislili smo vanjske prostore nizom detalja i sadržaja: neoblikovani drveni materijali poput oblutaka, štapića, različitog kamenja, školjke, kućice od puževa, gumbi, vrpce, češeri, orašasti plodovi i slični materijali (koje smo iznosili i unosili iz objekta) da postanu što izazovniji za istraživanje, igre i aktivnosti djece: aktivnosti s kretanjem, životno praktične i radne,
- ✓ uređivanje taktilne staze,
- ✓ vanjski centar knjižnice, za djecu i roditelje, gdje mogu posuditi knjige, ali i donijeti vlastite

Provodili smo intenzivnu interakciju s djecom neposrednim bogaćenjem okruženja kroz centre i panoe: stariji pomažu mlađima (djeca su se trudila pomagati) uz didaktička sredstva Dobra djela, Kocka ljubavi i društvene igre uz pomoć kojih su djeca razvijala empatiju, strpljenje, toleranciju i samopouzdanje. Aktivno smo uključivali djecu u sve situacije uz prihvatanje odgovornosti uzimajući u obzir sve aspekte djetetova razvoja te poštivanje osobnosti i individualnih potreba svakog djeteta,

Cjeloviti 10-satni program u pedagoškoj godini 2023./24. financiran je:

- iz sredstava proračuna Grada Križevaca (210,00 eura po djetetu),
- iz uplate roditelja korisnika (151,00 eura),
- iz potpore ostalih zainteresiranih subjekata

Zaključak i zadaće za narednu godinu:

Naglasak ćemo dati na obnovu Agazzi centara i Agazzi „zelene“ sobe u vanjskom prostoru, uvažavajući različite potrebe i interes djece. Oni će uvijek imati mogućnost samostalnog odabira aktivnosti i materijala, slobodan odabir partnera u igri, odabir vremena trajanja aktivnosti te slobodu izražavanja. Pravilno strukturiranim prostorom, rasporedom centara omogućavat ćemo djeci različite socijalne interakcije, u manjim ili većim grupama, te istovremeno nuditi priliku za osamu djeteta i njegovu samostalnu aktivnost.

Zalagat ćemo se i dalje da svi naši prostori nude kvalitetan strukturiran i nestrukturiran materijal koji će biti zanimljivi djeci, pozivati ih na učenje čineći i sudjelujući u različitim aktivnostima s drugom djecom, starijom i mlađom, koristeći materijale kao izvore iskustva i spoznaja. Nadalje ćemo istim tempom podizati kvalitetu opremanja i oblikovanja okruženja kako bi vrtić postao autentičan i prepoznatljiv po svojoj alternativnoj Agazzi konцепцијi rada.

4. NJEGA I SKRB ZA TJELESNI RAST I ZDRAVLJE DJECE

Njegu i skrb za tjelesni rast i zdravlje djece ostvarivali smo u skladu s planiranim, osobitu pozornost pridajući osiguranju pravilne prehrane, kretanju djece, redovitosti boravka djece na otvorenom, kvalitetnog dnevnog odmora, optimalnih higijensko-zdravstvenih uvjeta boravka djece u vrtiću, sustavnog praćenje rasta i razvoja djece i stanja uhranjenosti te promicanje zdravih stilova života bili su glavni ciljevi rada u području koje se bavi zdravim tjelesnim razvojem djeteta.

Prije početka pedagoške godine obavili smo pripreme za dolazak novoupisane djece, kako bi ublažili negativne pojave i reakcije u procesu adaptacije i stvorili uvjete za razvijanje osjećaja sigurnosti.

Pri dolasku djece u vrtić, roditelji su priložili potvrde pedijatara o zdravlju i procijenjenosti te kopije knjižica cijepljenja djece, otvoreni su zdravstveni kartoni za djecu te je uz njih vođena i potrebna dokumentacija,. Proveli smo identifikaciju djece sa zdravstvenim posebnostima i pratili smo njihovo zdravstveno stanje, posebno djece jasličke dobi. Posebnu pozornost proveli smo radu s roditeljima te djece, ali i roditeljima djece s posebnostima u prehrani, iz zdravstvenih ili vjerskih razloga.

Pratili smo utjecaj prehrane na rast i razvoj djece obradom antropometrijskih mjerena (težina, visina), koje smo redovito obavljali.

Kontinuirano pratimo ekološko ponašanja svih radnika (osobito u sanitarno- higijenskom održavanju prostora, igračaka, pribora za jelo i drugih sredstava za rad te pri provođenju higijensko – epidemioloških mjera).

Opis aktivnosti vezanih za realiziranje zadaća

Provodili smo stručne aktivnosti primarnog i preventivnog programa s ciljem ostvarivanja djetetovih prava na zdravlje i optimalan rast i razvoj. Roditelje smo redovito informirali o aktualnim virozama, respiratornim infekcijama ili bolestima koje su se pojavljivale u vrtiću putem roditeljskih sastanaka, obavijesti ili promotivnog materijala u kutiću za roditelje.

Kroz program zdravstvene zaštite provođene su aktivnosti:

- ✓ provođeni su sistematski pregledi svakog novouписанog djeteta prije dolaska u vrtić od strane pripadajućeg liječnika,
- ✓ otvoreni su novi zdravstveni kartoni za novoupisano djecu radi provođenja aktivnosti dokumentiranja i evidencije,
- ✓ kod djece su izvršena antropometrijska mjerena,
- ✓ praćene su epidemiološke situacije po skupinama (zimski mjeseci)
- ✓ interakcija s vanjskim suradnicima je bila učestala i poduzimane su preporučene sanitarno- epidemiološke mjere,
- ✓ provodili smo aktivnosti boravka u prirodi,
- ✓ organizirali smo igre u dvorištu vrtića, druge tjelesne aktivnosti i natjecanja,

- ✓ aktivnosti u zatvorenom prostoru koji potiču razvoj velikih mišića: aktivnosti i vrijeme na podu, masaža, rastezanje, pjesma i glazba, igre prstima, hvatanje i rukovanje predmetima, podizanje i nošenje tereta, puzanje, penjanje, hodanje, igre s loptom, podizanje, nošenje i slaganje kocaka,
- ✓ aktivnosti u zatvorenom prostoru za razvoj malih mišića: vještine vizualnog fokusiranja, pomicanje, guranje, razgrtanje i okretanje, „pinceta zahvat“, guranje i povlačenje predmeta, slagalice, bojanje,
- ✓ vodila se briga o nabavi sanitetskog materijala, lijekova te sredstava za dezinfekciju da se popune kutije prve pomoći,
- ✓ svako dijete pod sumnjom na bolest (temperatura, kašalj, osip, probavne smetnje) bilo je izolirano iz skupine do ozdravljenja,
- ✓ kod manjih ozljeda i ogrebotina te krvarenja ili jednostavnijih hitnih stanja pružena je prva pomoć u vrtiću,
- ✓ tijekom pedagoške godine vršeno je praćenje i analiza povreda djece zbog realizacije mjera prevencije,
- ✓ djeci koja imaju posebne potrebe u njezi i brizi za zdravlje ili odgoj posvećena je posebna pažnja te stručan nadzor.

Prije početka pedagoške godine održani su roditeljski sastanci za novoprimaljene roditelje na kojima je zdravstvena voditeljica roditeljima dala upute o zdravstvenoj zaštiti djeteta u dječjem vrtiću s naglaskom na poštivanje nedovođenja oboljelog djeteta u kolektiv te obavezno odvođenje na liječnički pregled, kao i obavezno poštivanje donošenja liječničkih ispričnica nakon bolovanja djeteta. Izostanke u trajanju do 3 radna dana, mogu opravdati roditelji. Dati je i naglasak na važnost kontrole procjepljivanja, pravovremenog dojavljivanja zaraznih oboljenja u vrtić kao i važnost obaveznog upozorenja na eventualnu promjenu djetetovog zdravstvenog i razvojnog statusa.

Kako smo ostvarivali program pravilne prehrane?

Bitna zadaća ustanove bila je briga o prehrani djece.

Pravilna prehrana je ona prehrana:

- ✓ koja zdravstveno, nutritivno i energetski odgovara djeci o kojoj vrtić skrbi
- ✓ koja je raznovrsna u izboru namirnica
- ✓ koja pravilno planiranim i raspoređenim obrocima osigurava optimalan rast i razvoj djece.

Cilj pravilne prehrane je razvijanje zdravih prehrabnenih navika u najranijoj dobi, održavanje dobrog zdravlja, sprečavanje bolesti povezanih s načinom prehrane, i najvažnije, usvajanje

pozitivnih stavova o očuvanju i unapređenju zdravlja. U našem vrtiću posebna pažnja posvećuje se prehrani zbog velike važnosti za period intenzivnog rasta i razvoja djece predškolske dobi. Osigurava se redovitim brojem obroka, ovisno o vrsti programa koji dijete koristi. Izbor i način pripreme hrane moraju biti primjereni dobi djece. U redovitom desetsatnom programu djeci su osigurana 5 obroka – zajutrak, doručak, voćni obrok (užina I), ručak i užina. Jelovnici se planiraju na bazi jednog tjedna. Obavezno se poštuje tendencija korištenje što veće količine sezonskog povrća i voća u kombiniranju obroka. Pri planiranju obroka poštuju se propisana načela i prehrambeni standardi za planiranje prehrane u dječjim vrtićima te se nastoji izaći u susret i zadovoljenju ne samo dječje potrebe za hranom već i za okusima koje djeca vole.

U Vrtiću hrana se spravlja prema propisanim načelima i prehrambenim standardima, a pri planiranju i realizaciji jelovnika maksimalno se nastoji poštivati sljedeće:

- ✓ temelj prehrane bazira se na cijelovitim žitaricama, sezonskom voću i povrću
- ✓ djeci se nude mahunarke koje do sada nisu konzumirala ili su korištene tek sporadično
- ✓ izbor mesa se bazira na lakše probavljivim vrstama poput peradi, teletine
- ✓ u odabiru mliječnih proizvoda naglasak je na fermentiranim mliječnim proizvodima, te se naglasak stavlja na udjele mliječne masti ovisno o dobi djeteta
- ✓ naglasak na atmosferu i na estetiku jela i stola te atmosferu blagovanja
- ✓ hrana je servirana u pet dnevnih obroka tijekom boravka u vrtiću: zajutrak, doručak, užina I, ručak i užina II . s obzirom na prisutnost djece s nutritivnim alergijama, kao i iz vjerskih razloga - prehrana se prilagođava potrebama djeteta

Ostvarivanje programa sanitarno-higijenskih aktivnosti

Provođenjem ovog programa pridonosili smo cijelovitom razvoju osobnosti, kvaliteti života i ostvarivanju mjera sigurnosti i zaštite djece.

Tijekom pedagoške godine vodila se briga o:

- ✓ provođenju i unapređivanju higijenskih uvjeta prostora u kojem djeca borave (sve prostorije, sobe dnevnog boravka, sanitарne prostorije) te pravilnom korištenju dezinfekcijskih sredstva,
- ✓ redovitom bojenju zidova, dezinficiranju prostorija, površina i zraka,
- ✓ unapređivanju i provođenju higijenskog održavanja vanjskih površina, pješčanika, igračaka, koševa za otpadne tvari,
- ✓ unapređivanju pravilnog čišćenja i održavanja opreme (posteljno rublje,...) i igračaka,

- ✓ održavanju mikroklimatskih uvjeta prostorija u kojima borave djece (prozračnost prostorija, temperatura, vlaga, osvjetljenje),
- ✓ provođenju opće i osobne higijene djece i djelatnika (higijena posteljnog rublja, higijenska upotreba čaša, ručnika, maramica, higijenske odjeće i obuće),
- ✓ produljenje sanitarnih iskaznica čije je uredno provođenje osiguravalo poštivanje zakonske obveze, ali i potrebu da svi zaposlenici koji su u procesu rada s djecom budu zdravi

Redovito su se provodile HACCP aktivnosti za kuhinju i pripadajuće prostore:

- ✓ provodilo se i unapređivalo mjere za pravilne sanitarno-higijenske uvjete u prostorijama za čuvanje, pripremanje i distribuciju hrane (dezinfekcija posuđa i pribora za jelo, ispravnost živežnih namirnica, pravilno rukovanje hranom, higijensko serviranje i konzumiranje hrane, higijensko prikupljanje i dispozicija otpadne hrane te neutrošenih količina jela, higijensko održavanje svih prostora i opreme, osiguranje pitke vode i higijenski nadzor).
- ✓ povremeno se organiziralo i provodilo mjere sanitarno-higijenskog nadzora tehnologije i namirnica i to:
- ✓ mikrobiološka ispravnost namirnica, praćenje i evidencija nalaza (sanitarno higijenskih nadzora) periodičke kontrole tri puta godišnje ili prema epidemiološkoj indikaciji, brisova radnih površina, stolova, predmeta te brisova ruku radnika i pravovremeni sanitarni pregledi radnika, praćenje i evidencija nalaza,
- ✓ mjere dezinfekcije, dezinfekcije, deratizacije - dva puta godišnje,

5. ODGOJNO OBRAZOVNI RAD

Vrtić je polazilo 123 djece raspoređenih u četiri vrtičke i jednu jasličku mješovitu skupinu. U periodu prilagodbe nije bilo značajnijih teškoća zahvaljujući dobroj pripremi i suradnji između odgojitelja i roditelja.

Roditeljski za nove roditelje održan je već krajem lipnja, a radionica za novoupisanu djecu krajem kolovoza. Već u lipnju smo krenuli roditelje pripremati na polazak u vrtić i proces adaptacije. Iako je većina adaptacija laka, govorili smo i o mogućnosti pojave separacijske anksioznosti, regresije i drugih reakcija, koje su moguće u ovom periodu. Praktičnim savjetima nastojali smo ublažiti ovu situaciju i djetetu olakšati navikavanje na novu okolinu, s naglaskom na djetetov doživljaj te situacije, u kojoj ulazi u novu sredinu, drugačiju od one na koju je naviklo. U toj sredini mijenjat će mu se i status, ono neće više biti jedino već jedno u grupi s drugima s kojima mora surađivati i uskladiti se. Za dijete je cjelokupna situacija vrlo stresna i ono može reagirati plaćem, dugim oprštanjem od roditelja, odbijanjem ulaska u sobu dnevnog boravka, odbijanjem hrane, regresivnim ponašanjima, ponašanjima koje je već prošlo u svom razvoju, agresivnošću, pretjeranom vezanošću za odgojitelja, povlačenjem, žaljenjem na bolove. Sve je to normalno i moguće je očekivati kod svakog djeteta samo u drugačijem obliku i drugom vremenu (neko dijete odmah reagira, a neko kasnije).

Priprema roditelja na polazak djeteta u vrtić

Kako bi djetetu olakšali proces prilagodbe, važno je dobro pripremiti roditelje praktičnim savjetima. Prije samog polaska u vrtić ključno je puno razgovarati s djetetom o vrtiću i što ga tamo očekuje te usuglasiti stavove o vrtiću kod svih ukućana pa smo im predložili da razgovaraju s ukućanima i prijateljima u prisustvu djeteta o pozitivnim stranama vrtića te veselim događanjima vezanim za vrtić, da pogledaju zajedno video snimku nekih aktivnosti u vrtiću ili ih prate na televiziji. Odgojitelji su se upoznavali s potrebama i navikama svakog djeteta i tražili od roditelja da ih upozore na neke situacije na koje misle da treba obratiti više pozornosti. Predložili smo roditeljima da na početku dovode dijete na kraće vrijeme u vrtić, dva sata u prvom tjednu, a postupno ćemo produljivati do cijelog vremena. Rastanak roditelja i djeteta bi trebao biti kratak i srdačan. Preporuka je odmah otici nakon dovođenja djeteta u vrtić, učiniti to bez zadržavanja u garderobi ili gledanja kroz vrata. Mi smo poštivali njihovu zabrinutost, ali uljevali sigurnost da ćemo se dobro brinuti o njihovom djetetu. Uvijek su mogli dobiti od nas potpuno razumijevanje, stručnu pomoć i podršku.

Savjetovani su da prvih mjeseci dovode dijete redovito kako se ne bi nakon nekog vremena nedolaženja ponovo pojavile teškoće prilagodbe na vrtić. Predloženo je da dijete u prvim danima dolaženja može sa sobom ponijeti neku svoju omiljenu igračku ili predmet za koji je vezano. Isto tako im je rečeno da hvale dijete i iskazujte svoju radost što se igra i druži s drugom djecom u vrtiću te da razgovaraju s drugim roditeljima o problemima prilagodbe, da pokušaju dijeliti teškoće i međusobno se podržavati.

Na kraju možemo reći da je prilagodba djece na vrtić protekla uspješno bez većih poteškoća i da je samo mali broj djece pokazivao neke poremećaje u ponašanju kao što su: strah od odvajanja ispad i bijesa, plačljivost, smetnje pažnje i koncentracije ili stalno traženje pažnje odgojitelja.

Lik posrednik

Lik posrednik je prethodno dogovoren lik, koji će pratiti djecu kroz cijelu pedagošku godinu te povezuje sve aktivnosti i projekte.

Pomaže djeci da se što bolje adaptiraju u vrtiću, uspostave pozitivan odnos s odgojiteljima, djecom, usvoje pravila ponašanja, upoznaju ambijent kao i osobe koje tu rade, također sudjeluju u odgoju djece..

Djeca su uz pomoć lika Leptira, kroz igru i istraživanje usvojila Agazzi elemente:

- ✓ upoznavanje vrtića (unutarnji i vanjski materijalni prostor, osoblje vrtića),
- ✓ upoznavanje svojeg znaka (razlikovanje privatnog vlasništva od zajedničkog vlasništva),
- ✓ aktivnosti praktičnog života (serviranje, usvajanje higijenskih normi...),
- ✓ osiguravanje socijalnog konteksta (s vršnjacima, odraslima, gostima),
- ✓ upoznavanje garderobe (moj ormarić, moja vješalica, moje mjesto za čizme; mjesto od prijatelja),
- ✓ svaka stvar ima svoje mjesto (vanjski red pridonosi unutarnjem miru i skladu),
- ✓ primjena boja glasa (na dvorištu, za vrijeme obroka, u zajedničkoj aktivnosti, u slobodnoj igri u sobi DB),
- ✓ pano „Moj vrtić“ (tko je prisutan i upotreba znakova raspoloženja: sretan, tužan i ljut)
- ✓ pripadnost skupini,
- ✓ starije dijete pomaže mlađemu (starije dijete „skrbnik“ odabire mlađe dijete „štićenika“),
- ✓ upotreba medaljica (određuje broj djece za igru u pojedinom centru - razvija se red u igri),
- ✓ živjeti u prirodi, s prirodom i za prirodu (aktivnosti u dvorištu, voćnjaku i povrtnjaku).

Specifične odgojne situacije kroz koje su djeca zadovoljavala potrebe i učila živjeti u zajedništvu u vrtiću alternativne Agazzi konцепције

Osiguravanjem uvjeta, kako materijalnih, tako i socio-kulturnih polazeći od dječjih interesa i unutrašnjih motiva indirektno smo utjecali na izbor aktivnosti i slobodu djeteta da sudjeluje u njima u skladu sa svojim potrebama i mogućnostima.

intenzivirali smo rad na:

- ✓ razvoju osnovnih tjelesnih potreba i čuvanju djetetova zdravlja i života,
- ✓ zadovoljavanju potrebe za sigurnošću, nježnošću i ljubavlju,
- ✓ zadovoljavanju potrebe za raznolikom stimulacijom, novim, doživljajima i predmetima bogate i promjenjive okoline, potrebi za uzajamnosti komunikacije, pozitivne emocionalne klime, trajnosti veze s odraslima i drugom djecom.

Svakodnevno smo provodili različite vrste aktivnosti:

- ✓ životno praktične i radne vezane za biološke potrebe djeteta, njegu, svlačenje i oblačenje, samoposluživanje, kućne poslove, njegu biljaka i životinja, izradu predmeta i igračaka,
- ✓ raznovrsne igre: simboličke, igre građenja i konstruiranja, igre s pravilima i dr.,
- ✓ društvene i društveno zabavne aktivnosti: završne prezentacije odgojno obrazovnog rada po dobним skupinama, odlazak u kazalište, izleti, suradnja s Gradom,
- ✓ umjetničko promatranje, slušanje, interpretacija umjetničkih tvorevina za djecu, kao što su: slikovnice, likovna, književna, glazbena, scenska, filmska i druga djela,
- ✓ aktivnosti raznovrsnog izražavanja i stvaranja djeteta: pjevanje, sviranje, crtanje, slikanje, modeliranje, dramsko-scensko izražavanje te izražavanje pokretom,
- ✓ istraživačko spoznajne aktivnosti: manipuliranje predmetima, promatranje i upoznavanje biljnog i životinjskog svijeta, magnetizma, osjetila (dodir, miris, vid i sluh), otkrivanje i eksperimentiranje s bojama, verbalno rješavanje problema,
- ✓ specifične aktivnosti s kretanjem: tjelesno vježbanje, razvijanje osnovnih pokreta, prirodnih oblika kretanja i športskih vještina.

5.1. REALIZACIJA ODGOJNO-OBRAZOVNOG RADA U AGAZZI MJEŠOVITIM SKUPINAMA

Prema agazzijevskoj pedagogiji, djelovali smo **puerocentristički** – usredotočili smo se na dijete kao centar našeg djelovanja i „životnu klicu“, koja spontano teži razvoju jer je obdareno vlastitim sposobnostima da se svaki njegov potencijal ispuni do optimuma, kako u tjelesnom, tako i intelektualnom, moralnom i religioznom pogledu, u čemu je naša uloga kao refleksivni praktičari stvoriti poticajno okruženje, koje potiče cijeloviti razvoj.

Prema Nacionalnom kurikulumu za rani predškolski odgoj i obrazovanje programom smo poticali i osnaživali **osam temeljnih kompetencija za cjeloživotno učenje i to:** komunikaciju na materinskom jeziku, komunikaciju na stranim jezicima, matematičke kompetencije i osnovne kompetencije u prirodoslovju, digitalne kompetencije, kompetencije razvoja vlastite strategije učenja, socijalne i građanske kompetencije, kompetencije incijativnosti i poduzetnosti te kompetencije kulturne osviještenosti i izražavanja. Poticanje i osnaživanje nabrojenih kompetencija temeljili smo na vrijednostima znanja, humanizma i tolerancije, identiteta, odgovornosti, autonomnosti i kreativnosti.

Pedagogiju uređivačicu ostvarivali smo kroz materijalni red, koji je temelj za duhovni, estetski, mentalni, moralni i društveni sklad te općenito red univerzalnih vrijednosti i sveopćeg sklada. Svrhovita pedagogija bila je usmjerena integralnom cilju odgoja.

Primjenjivali smo **majčinsku pedagogiju** punu razumijevanja i ljubavi te smo nastojali u svakoj situaciji postupiti kako bi postupili i prema vlastitom djetetu.

Agazzijevska didaktika uključivala je:

- ✓ živu i inteligentnu upotrebu stvari primjenjujući vježbe iz praktičnog života gdje je svaki fizički zadatak povezan sa životom, osobnom higijenom, radom na zemlji, vrtlarstvom, uređivanjem i čišćenjem prostora, običnim kućnim poslovima kroz koje su djeca uvježbavala inteligenciju i aktivnu logiku jer su sve izvodili na najracionalniji i najlogičniji način;
- ✓ uzajamnu pomoć, starije dijete pomagalo je mlađem što znači živjeti s drugima i za druge;
- ✓ jednostavan didaktički muzej koji sadržava zbirke sitnica, predmeta i različitih materijala za jednostavne i zabavne senzorne vježbe, za učenje o predmetima djelovanjem podržavajući konцепцију Vrtića djelovanja, a ne govorenja;

- ✓ korištenjem znakova za olakšavanje svakodnevnih radnji premještanja predmeta ili kretanja ljudi te stvaranje reda.

Kontinuirano stručno usavršavanje nam je bilo važan alat u sukonstruiranju kurikuluma i unapređivanju odgojno-obrazovne prakse. Kroz razmjenu iskustava, refleksiju i suradnju mijenjali smo i unapređivali vlastitu praksu. U **suradničkom ozračju i timskom radu**, promatranjem i razumijevanjem djece implementirali smo agazzijevsku pedagogiju i Pedagogije zajedništva na način **da svaka situacija bude odgojna i pritom zadovolji razvojne potrebe djece** na najbolji mogući način.

U ostvarivanju plana i programa jačali smo socio-emocionalne kompetencije, poticali usvajanje humanih vrijednosti, a posebnu pažnju usmjerili smo povratku prirodi oblikovanjem poticajnog vanjskog i unutarnjeg okruženja. Značaj dio odgojno-obrazovnog rada uključivao je rad na poticanju razvoja emocionalne inteligencije kao i rad na učenju, usvajanju i prenošenju vrijednosti. Naš odgojno-obrazovni program provodili smo među djecom od navršenih godinu dana do polaska u osnovnu školu. U ovoj pedagoškoj godini ustrojeno je ukupno pet odgojnih skupina; od toga jedna jaslička i četiri vrtićke: jaslička skupina s nazivom *Ljubičasta*; i četiri mješovite vrtićke s nazivima: *Zelena, Žuta, Plava i Crvena*.

U nastavku teksta dan je pregled odgojno-obrazovnog rada u odnosu na navedena područja.

AGAZZI PROSTORNO OKRUŽENJE KAO POTICAJ ZA RAZVOJ I UČENJE

Nastojali smo osigurati da položaj centara u prostoru bude u funkciji slobode kretanja, kao i korištenja prostora za popodnevni odmor djece. U organizaciju prostora bila su uključena djeca što je doprinijelo osnaživanju njihovog samopouzdanja i osjećaja kompetentnosti.

U skladu s načelima Agazzi metode koja kroz pedagogiju uređivačicu važnost pridaje estetskom uređenju vrtića, red i sklad smo postizali:

- ✓ **upotrebom znakova** koji u garderobama djeci služe kako bi lakše odložili i pronašli osobne stvari ili pak pronašli svoje mjesto za stolom. Na početku pedagoške godine djeca samostalno odabiru jedan od ponuđenih znakova. Znak koji dijete odabere ima višestruku funkciju: znak se povezuje s djetetom, razlikuje privatno vlasništvo djeteta, koristi se za jezične vježbe, služi za uvođenje reda u sobi i garderobi, ...

- ✓ **upotrebom medaljica** koje određuju broj djece za pojedini centar te se tako razvija red u igri, a nakon završene igre centar se posprema. Na taj način, upotreba medaljica omogućuje djeci da sama određuju gdje će se igrati, ovisno o slobodnim medaljicama.
- ✓ **oznakama stopala na podu** pomoći djeci pri formiranju kolone za npr. pranje ruku; odlazak u dvorište.

Pravilno strukturiranim prostorom, rasporedom centara aktivnosti djeci smo omogućili različite socijalne interakcije u manjim i većim grupama, a istovremeno i mogućnost osame. Trudili smo se da prostor nudi djeci obilje strukturiranih i neoblikovanih materijala koji će ih pozivati na učenje čineći i sudjelujući u raznim aktivnostima s drugom djecom te koristeći materijale kao izvore iskustva i spoznaja.

Djeca su imala mogućnost samostalnog odabira aktivnosti i materijala, partnera u igri, vrijeme

trajanja kao i mogućnost izbora medalja za kutić, ovisno o slobodnim mjestima. Centre smo tijekom godine nadopunjavali i mijenjali prema interesu djece.

Oblikovanjem poticajnog prostorno-materijalnog okruženja unaprijedili smo kvalitetu odgojno obrazovnog procesa uvažavajući dječje potrebe, interes i mogućnosti. Promjene koje su u skupini provedene kod djece su izazvale oduševljenje te su doprinijele boljem ozračju u skupini, većoj koncentraciji i komunikaciji djece u vođenim i slobodnim aktivnostima.

Prostor izvan skupine (hodnik) često služi djeci da zadovolje potrebu za osamljivanjem te se u skladu s time tijekom godine mijenjao, prilagođavao i nadopunjavao didaktičkim materijalima koji su budili interes djece.

PRAKTICIRANJE VRIJEDNOSTI

Odgajajući djecu za vrijednosti, poticali smo njihov kreativni i stvaralački duh. Aktivnim sudjelovanjem poticali smo njihov prosocijalni razvoj i međuvršnjačku solidarnost te kršćanske i opće ljudske vrijednosti. Kroz svakodnevne aktivnosti razvijali smo senzibilitet djece za poštivanje različitosti te jačali potencijal svakog djeteta.

Razvijali smo humane vrijednosti, prvenstveno odgoj za poteškoće u odnosu s drugima kroz stvarne situacije unutar skupine (životne vrijednosti), pozitivna emocionalna stanja: osjećaj pripadnosti, sigurnosti, privrženosti, povjerenja i ljubavi. Sve to poticali smo u opuštenom i ugodnom ozračju, potičući suradničke odnose među djecom u radu i igri.

Na humane vrijednosti djelovali smo, među ostalim, poticanjem svakodnevnog kontakta djece s prirodom čime se neposredno poticala zahvalnost i ljubav prema prirodi. Priče su činile vrijedan poticaj njegovanja humanih vrijednosti tolerancije, suošjećanja, prijateljstva i zajedništva te bogat izvor doživljavanja, učenja iskustvom, osjetilima i osjećajima.

Među najvažnijim vrijednostima su *ljubav, prijateljstvo i uzajamna pomoć*.

Odgoj za građanstvo, suživot koji se ostvaruje konkretnim iskustvom te brigom za sebe, druge i zajednicu u kojoj živimo.

Prosocijalnost - načelo uzajamnosti koje nas upućuje na važnost povezanosti s drugima, prihvatanje drugoga, različitoga od sebe.

Kulturu davanja – prepoznavanje ljubavi i radosti u daru koji primaš i daješ, pomaganje bližnjima. Prihvatanje i praćenje jedan drugoga temelji su *odgoja za poteškoće*, ključne točke Pedagogije zajedništva. Napor koji moraju uložiti i dijete i odgojitelj traži obostranu odgovornost. To smo ostvarili kroz sustav „tutor-učenik“ karakterističan za metodu Agazzi (svako dijete od 5-6 godina (tutor) izabralo je jedno dijete od 3-4 godine (učenik) o kojem je brinulo tijekom godine). Starija djeca pomažu mlađoj u situacijama uzimanja hrane, oblačenja i obuvanja, pranja ruku i sl.

U skladu s Nacionalnim kurikulumom za rani i predškolski odgoj i obrazovanje promičemo vrijednosti znanja, identiteta, humanizma i tolerancije, odgovornosti, autonomije i kreativnosti. Aktivnosti smo nastojali osmisliti na način da potiču intelektualni, društveni, moralni, duhovni i motorički razvoj djece.

Poučavanje vrijednostima primarna je odgovornost obitelji koju podupire odgojno-obrazovna ustanova. Vrtić se nadovezuje poticanju razvoja vrijednosti započetih u obitelji, uz prepostavku da njeguju iste vrijednosti.

PROJEKTI NA RAZINI USTANOVE

„LIVING PEACE – ŽIVI MIR“

Početkom svibnja, obilježili smo Tjedan ujedinjenog svijeta. Aktivnosti su osmišljene kako bi promicale mir, zajedništvo, prijateljstvo, suradnju... Kocka ljubavi - naše dugogodišnje didaktičko

sredstvo nam je pokazalo koju poruku možemo pokušati živjeti i tako nas potaklo na svakodnevno činjenje dobrih djela.

Važna suradnja u sklopu ovog projekta je i ona s Domom za starije Novak te zajedničkim obilježavanjem važnijih blagdana. Povodom Dana zahvalnosti jedna je skupina pripremila peciva, a povodom božićnih blagdana zajedničku radionicu izrade božićnih ukrasa, dok je druga skupina povodom Božića posjetila Dom te razveselila njihove korisnike pjesmom i plesom. Korisnike Doma posjetili smo i za Uskrs i Majčin dan.

Crvena skupina je nastavila već tradicionalnu aktivnost *Paint with me* (djeca boje pola slike, drugu polovicu šaljemo u druge ustanove). Ove su godine pripremili oko 250 mandala za Domove za starije u Križevcima i Vrbovcu, Dječji vrtić Križevci (skupina Srčaka i Bubamare), Dječji vrtić Mali Petar i Osnovna škola Vladimir Nazor što je bio nastavak suradnji i početak nekih novih suradnji. U suradnji s roditeljima pripremili smo 100 poklona s porukama mira za akciju Darujmo osmje gradu, koje smo dijelili gradom u predbožićno vrijeme.

Cilj ovog projekta je razvijati kod djece svijet o toleranciji, uvažavanje svakog pojedinca kao individua te kao dio društva.

PROJEKT EMOCIJE

Odgojiteljice jasličke skupine su ponudile djeci razne aktivnosti, kako bi djeci pomogle u otkrivanju i prepoznavanju vlastitih i tuđih emocija te ih potakli na razgovor o njima. Uz slikovnice i pjesmu poticale su razvoj govora i interes za glazbu, a likovnim aktivnostima djeca su prikazala pojedine motive iz slikovnica koji opisuju određenu emociju, npr. sreća - igranje s igračkama, tuga - poplava nastala od suza, ljutnja - eksplozija crvene boje.

Didaktičke igre "Prepoznaj emocije", "Emocije u čaši", slagalice sa fotografijama djece i njihovim izrazima lica su omogućile bolje razumijevanje, prepoznavanje i povezivanje pojmoveva, a prostorno-materijalno okruženje je obogaćeno materijalima koji omogućuju regulaciju emocija: rasipni materijali, slano tijesto, senzorne boci slično.

U starijim skupinama često smo se vraćali temi emocija, prema potrebama djece i situacijama u skupinama, posebno čitajući priče o raznim emocionalnim stanjima i mogućnostima njihove

regulacije. (Kad se bojim, Kad sam tužan, Neću, Mrzovoljni majmunčić, ...) Često smo vježbali opuštanje uz klasičnu glazbu ili vježbe disanja uz vođene vježbe iz knjige Diši kao medo. Likovnim izražavanjem poticali smo suočavanje s emocijama (nacrtaj oblak: ljutit, kišni, sretan...). Opremili smo kutić emocija u kojem su djeca imala na raspolaganju razne poticaje (lutke, fotografije, plakate, kutiju emocija, senzoričke bočice) kako bi samostalno mogli promatrati i upoznati se s četiri osnovne emocije (sreća, ljutnja, strah i tuga). Razgovori s pojedinom djecom potaknuli su ih da se suoče sa svojim emocionalnim stanjem i tehnikama regulacije emocija. Primijetili smo napredak kod pojedine djece koja su počela primjenjivati tehnike disanja u svrhu regulacije negativnih emocija. Sudjelovali smo u likovnom natječaju „Izvor moje sreće“ kako bismo potaknuli razmišljanje o emociji sreće, a time samouvjerjenosti i samopouzdanje kod djece.

Odgovornost djeteta prema sebi i drugome smo promicали aktivnostima za izgradnju kvalitetnih odnosa, komunikacijskim tehnikama i općenito o socijalno prihvatljivom ponašanju.

Usmjeravali smo djecu na samoprocjenu vlastitog djelovanja; sagledavanje postupaka i prevladavanje strahova.

Vrijednosti humanizma i tolerancije smo razvijali gradeći zajedništvo i osjećaj pripadnosti skupini, međusobno prihvaćanje sa svim svojim osobitostima koje se temelji na „odgoju za teškoće“ – ključne točke Pedagogije zajedništva. Po potrebi smo primjenjivali individualizirani pristup.

PROJEKT „UPOZNAJ SVOJ GRAD“

Djeca su upoznavala svoj grad u kojem žive kroz šetnju gradom, promatrajući važne gradske ustanove, upoznavajući njihovu primarnu funkciju. Iznosila su svoja iskustva vezana uz posjet istima. Naučila su da svaka ulica u kojoj pojedino dijete živi pripada gradu Križevcima i da su oni stanovnici grada. Razvijali smo kod djece pripadnost i ljubav prema gradu, da se odgovorno ponašaju prema okolišu, da pravilno koriste materijalna dobra koja se nalaze u parkovima.

Upoznala su tradicijske običaje našeg grada vezane uz vrijeme posvećeno svetom Marku Križevčaninu, adventu, običaje vezane uz maškare, Uskrs, Dana grada, Spravišće.

5.2. PROJEKTI U AGAZZI ODGOJNIM SKUPINAMA

CRVENA SKUPINA

Kroz igru, stvaralačke i druge svakodnevne aktivnosti omogućavali smo i podržavali odgoj za veću i istinsku toleranciju prema različitostima, na prihvatanje djece i odraslih s poteškoćama na što obzirniji i prirodniji način. Tolerancija, odgovornost, oprost, prevladavanje strahova, prihvatanje sebe i svojih poteškoća i nedostataka, upornost, strpljenje, odreći se svoje ideje i prihvatanje ideje drugoga, prihvati kritiku i nepravdu.

Crvena skupina je harmoničnog ozračja, dobre suradnje među djecom, odgojiteljima i s roditeljima kao i vanjskim čimbenicima. Sudjelujemo u puno prosocijalnih aktivnosti i suradnji s raznim partnerima tijekom cijele godine. Problemske situacije se rješavaju razgovorima, dosljednošću, mnogobrojnim aktivnostima vezanim uz povezivanje skupine i razvijanja samopouzdanja svakog djeteta.

Provodili smo odgoj za veću i istinsku toleranciju prema različitostima, na prihvatanje djece i odraslih s poteškoćama na što obzirniji i prirodniji način.

Prihvatanje, opraštanje, strpljivost, odgovornost, briga za drugoga su vrijednosti koje smo otkrivali i živjeli. Tijekom godine vidjele su se promjene na bolje, posebno kod novoupisane djece. Djeca su bila spremnija odgoditi želje, dogovarati se, prepustiti drugima prednost. Posebno bi istaknuli situacije prihvatanja djeteta s teškoćama zbog neprimjerenog / agresivnog ponašanja.

Kroz puno aktivnosti i situacija potičemo djecu na suošjećanje i brigu za drugoga.

U danima zahvalnosti za plodove Zemlje pripremili smo puno peciva pa smo ga podijelili sa susjedima iz Doma za starije osobe. Pred Božić smo održali zajedničku radionicu s korisnicima

Doma te pripremili 250 mandala za vrtiće, škole i Domove za starije u Križevcima i Vrbovcu (aktivnost Oboji sa mnom).

Na razini skupine provodili smo nekoliko projekata:

-projekt **Čitaj mi** s ciljem prevencije govornih teškoća,

-projekt **Posadi da narasteš** u suradnji s OŠ Vladimir Nazor, Srednjom gospodarskom školom: povrtnjak, cvijetnjak, vrt ljekovitog i začinskog bilja, kompostiranje, briga za životinje u jezeru s ciljem racionalnog trošenja i nabavke namirnica, razmjene sadnica i zajedničkog rada

-**Cycling games** u suradnji s vrtićima

Križevaca, Gradom Križevci i Danske bicilističke federacije.

- projekt **Znanost je zabavna** kao uvod u STEM područje; upoznavali smo područja fizike, kemije , biologije i zemljopisa u suradnji s gostujućim profesorima koji su provodili radionice primjerene dobi djece.

PLAVA SKUPINA

U skupini između djece prevladava dobra suradnja i zajedništvo. Djeca međusobno surađuju, dogovaraju zajedničku igru i pomažu jedni drugima. Starija djeca uključuju mlađu u aktivnosti i igru te mlađa djeca uče od starijih koji su im uzor. Poticali smo djecu na samostalno rješavanje svakodnevnih nesuglasica u skupini. U aktivnostima djece ne stvaraju se iste skupine, već se djeca socijaliziraju i igraju u različitim skupinama.

Prostor ove skupine malo je drugačiji od ostalih odgojno obrazovnih skupina, jedan dio skupine namijenjen je za odgojno obrazovni rad, dok drugi dio skupine koristi se za poslijepodnevni odmor koji koriste dvije odgojne skupine. Na početku pedagoške godine razmjestili smo postojeći namještaj kako bi bio više u funkciji djece te zadovoljio dječje potrebe i interes.

Kutić obiteljskih igara upotpunili smo odjećom, lutkama i plišanim igračkama koje djeca koriste za popodnevni odmor. Djeca su svakodnevno koristila taj kutić koji je utjecao na dječju organizaciju igre unutar kutića, podjelu uloga i uključivanje mlađe djece u igru od strane starije djece. Taj kutić su djeca često izmjestila izvan njegovog primarnog smještaja ovisno prema njihovim potrebama.

Centar knjižnice izmjestili smo na drugo mjesto unutar skupine i dodali novu policu koju smo obogatili novim slikovnicama za koju su djeca zajedno sa roditeljima donirali svoje slikovnice, napravili iskaznice za djecu. Na početku pedagoške godine svu djecu smo učlanili u Bibliobus u kojem djeca posuđuju slikovnice, čime stječu ljubav prema knjizi, predčitalačke vještine, uče se strpljivosti i pristojnom ponašanju. Oformili smo prometni kutić u kojem djeca uče pravila ponašanja u prometu.

Vrijednosti koje kontinuirano provodimo su **pristojno ponašanje, pozdravljanje, strpljivost, briga za mlađu djecu, poštivanje različitosti među djecom, samostalno rješavanje problema**. Svakodnevno starija djeca pomažu mlađima. Kod djece smo razvijali osjećaj odgovornosti prema drugima, svojim prijateljima, roditeljima, obitelji i široj zajednici. Odgojno obrazovni rad provodili smo prateći i obilježavajući važne datume i blagdane kroz pedagošku godinu.

Provodili smo projekt „**Upoznajmo naše jezero**“. Cilj projekta bio je da djeca upoznaju životinjski i biljni svijet u jezeru i oko njega kroz četiri godišnja doba. Aktivnostima u sklopu projekta, djeca su upoznala koje životinje žive u jezeru, njihove osnovne životne karakteristike i obilježja. Djeca su promatrala, uočavala promjene koje se događaju u biljnom svijetu oko jezera i bližnjoj okolini kroz aktivnosti koje su povezivala sve razvojne zadaće. Prateći interes djece za životinjama, projekt smo proširili na životinjski svijet polarnih krajeva.

U skupini ovisno o godišnjem dobu, temama, pripremali smo panoe za dobra djela koji su jako motivirali djecu da ih što više čine. Ovisno o temi i aktivnostima koje smo provodili tijekom godine pripremali smo plakate, obnovili smo i nadopunili didaktički materijal.

ZELENA SKUPINA

Budući da se razvoj kompetencija događa u kontekstu i da kontekst može utjecati na bilo koji i na sve aspekte dječeg razvoja, nastavljamo s unapređenjem i oblikovanjem poticajnog materijalnog i socijalnog okruženja: Tijekom pedagoške godine mijenjali smo položaj centara u prostoru, te ovisno

o potrebama i interesima djece uvodili nove centre što je pridonijelo boljoj komunikaciji i suradnji djece tijekom igre. Uvidjevši potrebu djece za osamom prilikom jutarnjeg okupljanja oformili smo mekani kutić koji su djeca također rado koristila u simboličkoj igri koristeći plišance i lutke, a također nerijetko i za čitanje slikovnica posuđenih u Bibliobusu. U blizinu mekanog kutića smjestili smo likovni kutić kako bi djeca imala što mirniju atmosferu tijekom likovnog izražavanja. U

prostoru izvan SDB oformljivali smo centre vezane uz aktualne teme poput centra liječnika, centra karnevala, centra prirode, centra trgovine. Uočivši pad interesa djece za pojedinim centrom oformljivali smo novi centar što je kod djece dobro prihvaćeno. Najveće zanimanje i najdužu koncentraciju, pažnju i kreativnost djeca su tijekom cijele godine imala za građenje Lego kockama, te smo stoga dodatno obogaćivali kolekciju. Majka jednog dječaka nam je tijekom godine donosila razne stolne igre, slikovnice i autiće kojima smo obogaćivali postojeće centre.

Na osnovu analize rada i postignuća, te potreba i interesa djece u prethodnoj pedagoškoj godini uočili smo da je kod djece potreban rad na razvoju tolerancije, strpljenja, koncentracije, te prihvatanja kritike i nepravde. Stoga smo ove godine planirali aktivnosti kojima smo kroz igru, stvaralaštvo i razne druge svakodnevne aktivnosti podržali i omogućili odgoj u smjeru razvoja tih aspekata. Svakodnevno smo kroz aktivnosti različitih sadržaja razvijali **koncentraciju i strpljenje** (često djeca sa vrlo niskom koncentracijom ometaju pažnju ostale djece). Najveću koncentraciju djeca su pokazala kroz izvođenje folklornih i dječjih igara s pjevanjem i kroz likovno izražavanje temperom.

Uz razne priče, bajke i igre panoi „**Dobra djela**“ i „**Stariji pomažu mlađima**“ podsjećali su djecu na vrijednosti koje su važne za dobar suživot u skupini (pomaganje, tolerancija, suradnja, prihvatanje drugih, suoštećanje).

Kroz projekt „**Mali istraživači prirode**“ tijekom godine djeca su, u skladu sa godišnjim dobima razvijala istraživački duh upotrebom svih osjetila, putem agazzijanskog života u prirodi, s prirodom i za prirodu ovisno o vremenskim uvjetima kroz boravak na otvorenom (povrtnjak, cvjetnjak, voćnjak, jezero), te sijanje sjemena u čašice i presadnja u vrtne gredice.

Slušanjem bajki i priča djeca od najranije dobi razvijaju vještine govora, bogate rječnik i razvijaju maštu. Kroz projekt „**U svijetu bajki**“ čitajući djeci, utjecali smo na njihov kognitivni, socijalni i emocionalni razvoj. Razgovorom i raspravom o pročitanom djeca su razvijala misaone operacije, predviđanje, zaključivanje i uočavala uzročno-posljedične veze te razvijala logičko razmišljanje. Kroz ovaj projekt željeli smo u djeci potaknuti ljubav prema knjizi, čitanju i i njezinom čuvanju od najranije dobi.

Tijekom godine dogodile su se razne izmjene i zamjene odgojiteljica što je u tim periodima tražilo prilagodbu djece i roditelja na novonastale situacije, no prilagodbe su tekle dobro, roditelji su iskazali povjerenje, te je pedagoška godina završila uspješno i u pozitivnom ozračju.

ŽUTA SKUPINA

Ove pedagoške godine, nakon usmjerenosti ka prirodi, zdravom životu i sportu, naglasak smo stavili na socioemoisionalni razvoj i zrelost s obzirom na dob djece. Naš je cilj bio kroz aktivnosti iz skustvenih područja omogućiti djeci cjelovit razvoj s naglaskom na što kvalitetnijoj komunikaciji i izgradnji odnosa temeljenih na toleranciji i empatiji te izražavanju vlastih i uvažavanju tuđih emocija.

Osim projekta „Emocije“, koji smo provodili u sklopu planiranog projekta na razini vrtića, realizirali smo sljedeće projekte:

Projekt „**Drvo dobrih djela**“ .Polazište projekta bila je priča koju je objavio Hrvatski Crveni križ, “Drvo dobrih djela“ s ciljem potaknuti djecu na važnosti humanog djelovanja i pomaganja najpotrebitijima. Formirali smo takozvani „Kutak humanosti“ sa drvom dobrih djela na čije su grane djeca lijepila naljepnice za svoje dobro djelo.

Projekt smo provodili cijelu godinu kao jedan od instrumenata za poticanje prosocijalnog djelovanja

među djecom. Sličan ili srođan tomu je projekt „**Drvo prijateljstva**“ proveden u svrhu jačanja socijalnih kompetencija i dogovaranja pravila ponašanja pravog prijateljstva.

Projekt „**Posadi da narasteš**“ prilagodili smo mogućnostima odgojne skupine i proveli ga kontinuiranom brigom o vrtu sa sadnjom povrća, praćenjem rasta i njegovog branja (salata, luk). U suradnji sa TC KTC, posadili smo začinski vrt, te uredili prostor ispred skupine posadivši razne ukrasne biljke. Uključili smo se o branje voća iz voćnjaka vrtića i izradu soka.

Projekt „**Međugeneracijsko druženje**“ proveli smo s polaznicima u ustanovi za starije i nemoćne osobe - Domu Novak u vrijeme Božića i karnevala.

Međunarodni projekt „**Living peace**“ izveli smo integrirano kroz već navedene projekate. Riječ je

o poticanju ostvarenja mira u sebi (Projekt „**Emocije**“), poticanju mira s drugima (**Međugeneracijsko druženje**, Projekti „**Drvo prijateljstva**“ i „**Drvo dobrih djela**“) i poticanju mira s prirodom (Projekt „**Posadi da narasteš**“).

Odgajajući djecu za vrijednosti, poticali smo njihov kreativan i stvaralački duh i aktivnim sudjelovanjem poticali njihov prosocijalni razvoj i međuvršnjačku solidarnost, te opće ljudske vrijednosti. Pedagogija zajedništva koju živimo u vrtiću potiče nas na suživot

koji se ostvaruje konkretnim iskustvom te brigom za sebe, druge i zajednicu u kojoj živimo, upućuje na važnost povezanosti s drugima, prihvatanje drugoga, različitog od sebe, te prepoznavanje ljubavi i radosti u daru koji primaš i daješ pomažući bližnjima.

LJUBIČASTA SKUPINA

Prema načelima Agazzi pedagogije koja je temelj odgojno obrazovnog rada našeg Vrtića, dijete se može razviti samo u prikladnoj okolini koja je za dijete dom ugrijan **majčinskom ljubavlju**.

Takvo ozračje smo se trudile stvoriti u Ljubičastoj skupini. Ozračje koje prije svega djetetu nudi toplinu i sigurnost koje su toliko važne za jasličku dob. Ozračje koje dobrom komunikacijom između odgojiteljica pruža djeci primjer obiteljske komunikacije. Također je važna i komunikacija s roditeljima koja se u svakom trenutku odvijala korektno i konstruktivno te je djeci uljevala povjerenje. U skupini njegujemo brižnost, empatiju i prihvatanje tj. najvažnije vrijednosti koje će

djeci u budućem životu biti toliko potrebne. Probleme učimo i nastojimo riješiti međusobnim dogовором.

Usmjerili smo se na odgoj i obrazovanje djece na prave vrijednosti života što podrazumijeva poštivanje drugih, tj. promicanje jednakosti među svim ljudima, da poštuju roditelje, prijatelje, učitelje te da svoje intelektualne sposobnosti nadopunjaju cijeloga života.

U skupini razvijamo **humane vrijednosti** što podrazumijeva prvenstveno **usmjerenost na odgoj za teškoće** u odnosu s drugima kroz stvarne situacije. Dijalogom gradimo međuljudske odnose, zajedničko djelovanje te razvijamo pozitivna emocionalna stanja: osjećaj pripadanja, sigurnosti, privrženosti, osjećaj povjerenja i uzajamne ljubavi. Nadalje, tome je doprinijelo i stvaranje opuštenog i ugodnog ozračja, poticanje suradničkih odnosa među djecom u radu i igri te odgovorno ponašanje za sebe i druge kao i fizička utjeha (zagrljaj).

Vidno primjećujemo osnaženu povezanost djece, njihovu složnost, suosjećanje, toleranciju. Međusobno si pomažu u raznim situacijama (obuvanje, izuvanje, pospremanje, skidanje, oblačenje, pospremanje...), tješe i ohrabruju, dogovaraju se, podsjećaju jedni druge na pravila ...

Ova pedagoška godina bila je za nas izazovna, no naučili smo da nam ljubav, međusobna podrška i razumijevanje pomažu u nadilaženju teškoća. U tom smjeru želimo nastaviti i kroz sljedeću pedagošku godine, jer već od najmanje dobi usađujemo vrijednosti, odgajamo pojedince koji će izrasti u odgovorne, empatične i samostalne ljude.

5.3. REALIZACIJA RADA ODGOJNO-OBRAZOVNOG PROGRAMA PO DOBNIM SKUPINAMA

Projekt: UPOZNAJEM SEBE, BOJE, EMOCIJE

Dobna skupina 3 – 4 godine

Ime skupine: Zečići

Broj djece: 21

Odgojiteljice: Lucija Dolinšek, Ružica Bjeličić

Na temelju analize rezultata radionica za promatranje djece uočili smo u većoj mjeri interes i kreativno korištenje ponuđenih materijala, potrebu za igrom, druženjem, kretanjem, izražavanjem vlastitih emocija, dobru koncentraciju za rad i suradnju u manjim skupinama.

Osnovni **cilj** je bio razviti spoznaju o sebi i svom tijelu, što kvalitetniju komunikaciju i izgradnju odnosa temeljenih na toleranciji i empatiji te izražavanje pozitivnih emocija uz zadovoljenje iskazanih potreba i interesa djece.

REALIZACIJA ZADAĆA KROZ PROCES RADA :

Odgojno obrazovni rad smo započeli igrana socijalizacije zbog što boljeg upoznavanja i povezivanja djece, a temu smo razvijali uz priču „Pauli“.

Između ostalog, djeca su pokazala interes za ples, različite vrste likovnog izraza, prostorne odnose te dramske igre vezane uz emocije.

REALIZIRANE SU SLJEDEĆE BITNE ZADAĆE:

U **tjelesnom i psihomotornom razvoju** razvili smo sposobnosti komunikacije i oponašanja pokretom, sposobnost preciznosti – vještine u rezanju škarama , sposobnost stvaranja pokreta (ples). Usavršili su se prirodni oblici kretanja.

U području **govor i riječ** razvili su vještinslušanja u razumijevanju govora, sposobnost upotrebe govornog jezika, u izražavanju doživljenog stanja i osobnih osjećaja usvojili nove pojmove – razvili govor.

U području **prostor, red, mjera** razvili smo snalaženje u prostoru, prostornu percepciju (gore, dolje, između, unutra, vani), sposobnost raspoznavanja količine, brojevi do 5, sposobnost predodžbe prema obliku i boji.

U području **poruke, oblici, sredstva** razvijali smo sposobnost za crtanje, slikanje, oblikovanje tijestom i plastelinom te kombinaciju tehnika, potaknuli interes za izražavanje glazbe – sviranje i pjevanje, te sposobnost identifikacije s likovima u priči.

U području **stvari, vrijeme, priroda** djeca su razvila sposobnost razumijevanja vremenskog slijeda događaja, sposobnost obrade prirodnih materijala.

U području **ja i drugi** djeca su razvila sposobnost prepoznavanja i izražavanja emocija (sreća, tuga,) bez narušavanja integriteta drugih, razvijamo sposobnost prihvaćanja teškoća, sposobnost suživota s drugima u pomaganju, povjerenju i suradnji, sposobnost veza među ljudima – prijateljstvo, sposobnost poštivanja pravila u igri.

Sljedeće pedagoške godine planiramo intenzivnije raditi na emocijama, prihvaćanju teškoća i suživotu skupine.

Projekt “LEPTIRIĆI U SVIJETU EMOCIJA”

ODGOJITELJICE: Tea Jaki i Ana Veljković

IME SKUPINE: Leptirići

DOB DJECE: 4-5 godina

BROJ DJECE: 25

CILJ: jačanje socio – emocionalnih kompetencija djece. Razviti spoznaju o osnovnim emocijama te njihovom prepoznavanju i izražavanju kod sebe tako i uvažavanju kod drugih, uspostavljanje kvalitetnijih odnosa među djecom temeljenih na toleranciji i empatiji.

Projekt se odvijao tri puta tjedno u sobi Zelene skupine.

Kroz raznovrsne aktivnosti poticali smo djecu na prepoznavanje, imenovanje i razumijevanje vlastitih i tuđih emocija, te njihovo verbalno izražavanje, sposobnost samokontrole emocija kroz odgađanje potreba i želja i rješavanje konfliktnih situacija na prihvatljiv način. Bili smo usmjereni i na to da djeca postanu svjesna drugih u punom značenju te riječi, da i drugi imaju također potreba i želje. Djeci smo osigurali bogato okruženje kroz raznovrsne aktivnosti.

Djeca su pokazala velik interes za učenje novih pjesama uz pokret i ples: „Kad si sretan“ (verzija sa emocijama, „Leptiriću“, „Ti si moj prijatelj“, „Prijateljstvo“, te ples „Ludi zemljotres“).

Teme smo razvijali kroz priču „**RUŽNO PAČE**“ gdje su jasno iskazane situacije popraćene emocijama.

Kroz bajku „**Ružno pače**“ djeca su prepoznavała, opisivala pojedine emocije, te ih povezivala i verbalno izražavala sa svojim svakodnevnim doživljajima i spoznajama. Povezujući glavne likove ove priče sa glumom djeca su iskustveno učila kroz osobni doživljaj. Kroz razradu svake emocije poticali smo djecu na verbalno izražavanje uz koje su imali priliku izraziti svoja mišljena i stavove kao i bogatiti rječnik novim pojmovima. Svaku emociju smo popratili likovnim izražavanjem nudeći im raznovrsne i nove(karton, pero, spužvice, krane, slamu) likovne tehnike i materijale.

Naglašavali smo važnost pozitivnih emocija s ciljem prevladavanja emocije straha, bijesa, ljutnje. Otvoreno smo razgovarali o svakoj pojedinoj emociji, smatramo velikim uspjehom razgovor o strahu i tuzi, teško je izložiti ranjive strane sebe, a djeca su time pokazala veliko povjerenje i osjećaj sigurnosti i pripadnosti grubi.

Aktivnosti koje su djeci bile osobito poticajne:

- kroz aktivnost prolaska kroz mračni tunel sa ili bez svjetiljke djeca su prevladavala strah od mraka,
- izradom šarenog stvorenja sa zatvorenim očima djeca su shvatila kako neke stvari nisu strašne kako se na prvi pogled čine; indirektno aktivnost je bila usmjerena i na čekanje u redu budući da je svatko morao pričekati u redu za oči i usta svojeg stvorenja ,
- izradom gnijezda (grančice, perje, slama) i labuda (selotejp, papir, plava tempera) djeca su razvijala finu motoriku, preciznost i strpljenje

Po završetku projekta kod djece primjećujemo bolju samokontrolu, bolje rješavanje konfliktnih situacija, brže prepoznavanje emocija drugih kao i izraženiju empatiju i toleranciju. Djeca su kroz aktivnosti i timske igre dobro surađivala i razvijala zajedništvo i timski duh.

Projekt: “ISTRAŽUJEMO OSJETILIMA”

ODGOJITELJICE: Sanja Katanec i Ivana Orehovački

IME SKUPINE: Pčelice

DOB DJECE: 5-6 godina

BROJ DJECE: 29

VREDNOVANJE:

Skupina djece u dobi od 5 godina kojoj su djeca izabrala ime „Pčelice“ broji 30-ero djece.

Projekt je nastao na temelju radionica za promatranje kroz koje smo uočili da djeca dobro međusobno surađuju, dogovaraju se, nekoliko djece pokazuje inicijativu za organiziranje igre, stoga smo planiranje projekta usmjerili na razvoj međusobne suradnje, zajedništva, izgradnje prijateljstva, te nadograđivanje vrijednosti koje djeca već posjeduju (pomaganje, dijeljenje, suradnja ,marljivost,

strpljivost) kako bi bili što bolje pripremljeni za program predškole u sljedećoj pedagoškoj godini.

Projekt se odvijao tri puta tjedno u sobi Plave skupine i dvorištu vrtića od mjeseca siječnja do svibnja.

Putem projekta “Istražujemo osjetilima” kroz razne sklopove aktivnosti razvijali smo sposobnost opažanja svim osjetilima koje smo tematski povezali sa slikovnicom **“ZLATOKOSA I TRI MEDVJEDA”**.

Tijekom rada obuhvatili smo svih 5 osjetila (dodir, sluh, vid, miris, okus) ostvarujući razvojne zadaće koje smo planirali u Godišnjem planu i programu.

Kroz ovaj projekt djeca su koristeći osjetila razvijala tjelesne i psihomotorne sposobnosti kroz poligon prepreka taktilnih ploča, te razne pokretne igre i plesove kao i boravak u dvorištu vrtića i šetnju ulicama grada.

Kroz svaku temu provukli smo likovno izražavanje koristeći različite likovne tehnike, te listić provjere usvojenosti teme čime su djeca razvijala finu motoriku.

Putem osjetila vida proširili smo dječje znanje o bojama (osnovne i izvedene boje) putem raznih istraživačkih i spoznajnih aktivnosti.

Svaku cjelinu povezali smo putem priče „Zlatokosa i tri medvjeda“ sa pjesmama uz pokret „Boje“, „Čestitka majčici“, „Što je kiša“, recitaciju „Pjesma o bojama“, recitaciju „Medo“, priču uz pokret „Bila jednom jedna ruka“, dječje igre s pjevanjem „Medo bere jagode“ i „Leti pčela malena“, te smo na taj način projekt predstavili roditeljima na završnoj svečanosti uz pano sa fotografijama svih aktivnosti, te podjelom osobnih knjiga koje predstavljaju sve aktivnosti koje smo radili tijekom projekta.

Povodom Dana Grada djeca su prisustvovala proslavi koja je bila organizirana na Gradskom trgu uz nastup sa pjesmom „Boje“.

Završetkom rada na projektu uočili smo da je kod djece došlo do razvoja duže koncentracije i pažnje, djeca se s lakoćom dogovaraju tijekom grupnih aktivnosti, te ne dolazi do konfliktnih situacija, a također se vidi napredak u likovnom izražavanju i finoj motorici. Djeca vrlo rado sudjeluju u glazbenim aktivnostima i jako brzo usvajaju nove pjesme, plesove i recitacije.

U sljedećoj pedagoškoj godini planiramo prilagoditi rad individualnim potrebama i interesima djece, razvijati tjelesne, socijalne i spoznajne potencijale, te komunikacijske vještine u sklopu programa pripreme za polazak u školu.

5.4. REALIZACIJA PROGRAMA PREDŠKOLE

ODGOJITELJICE: Andreja Skalički, Sanja Đurec Šafran, Marusja Mesaroš i
Darinka Škrebek

Kurikulum smo ostvarivali od 01.10. 2023. do 30.05. 2024., tri puta tjedno, u ukupnom trajanju od 250 sati sa skupinom koja je brojala 31 dijete.

Program smo provodili u sobi i hodniku dnevnog boravka žute skupine, koje smo opremili primjerenim sadržajima za rad s djecom u godini prije polaska u školu. Organizaciji prostornog konteksta posvetili smo posebnu pažnju s obzirom na to da je iskustveno učenje dominantan oblik učenja djece predškolske dobi. Uz ovaj prostor koristili smo i vanjski prostor vrtića, te po potrebi sportsku dvoranu vrtića.

Rad smo, s obzirom na planirane sadržaje i okruženje, organizirali u dva dijela, prijepodne i poslijepodne. U poslijepodnevnim satima posebnu smo pažnju posvetili individualnom pristupu djeci kod koje smo uočili potrebu za takvim načinom rada, te pripremi za razna događanja u gradu i vrtiću.

Glavni cilj je bio omogućiti svakom djetetu tijekom godine prije polaska u osnovnu školu optimalne uvjete za potpun i skladan razvoj njegove osobnosti, razvijanje i unaprjeđivanje kompetencija, zadovoljavanje interesa, stjecanje spoznaja i komunikacijskih vještina koje će mu pomoći u prilagodbi na nove uvjete života i rada u školskom okruženju, te smatramo da je cilj u potpunosti ostvaren. Kroz kurikulum smo nastojali zadovoljiti primarne dječje potrebe, dati im osjećaj sigurnosti i prihvaćenosti, omogućiti različite razvojne poticaje, te ih osposobiti za obveze koje ih očekuju u školi.

Osim planiranog programa, ostvarili smo, kao i svake godine, dugogodišnje projekte vrtića u koje su bila uključena djeca, roditelji i zaposlenici vrtića:

- obilježavanje **Dječjeg tjedna** na Strossmayerovom trgu izložbom dječjih radova
- obilježavanje **Dana policije** posjetom PP Križevci, te upoznavanjem s radom i ulogom policije
- sudjelovanje u povorci povodom obilježavanja **Blagdana Sv. Marka Križevčanina**
- sudjelovanje na **Gradskim sportskim igrama**
- sudjelovanje na **Gospodarskom i obrtničkom sajmu** plesom „Golubek moj beli“
- sudjelovanje u kićenju bora na trgu sa ukrasima koje smo pripremili na radionicama sa roditeljima i djecom
- sudjelovanje u akciji „**Darujmo osmijeh gradu**“ dijeljenjem simboličkih poklona i poruka mira sugrađanima

- sudjelovanje u **Fašničkoj povorci** i prezentiranje maski na trgu plesom
- sudjelovanje u radionicama povodom manifestacije „**Dani Marcela pl. Kiepacha**“
- izlet u **Kazalište lutaka** i obilazak **Tehničkog muzeja** u Zagrebu
- sudjelovanje na **4. Sajmu cvijeća** izvedbom pjesme „Mali princ“
- posjet **Kozmološkom centru Križevci/Zvjezdarnici** u sklopu projekta „Mali princ“
- sudjelovanje na manifestaciji „**Đurđevo pod lipom**“ plesom „Golubek moj beli“
- sudjelovanje na **Olimpijskom festivalu dječjih vrtića**
- sudjelovanje na **Malom križevačkom spravišču**
- sudjelovanje u akcijama „**Sigurno i vješto u prometu**“ i „**Vidi i klikni**“ u organizaciji HAK-a
- sudjelovanje u edukativno-kreativnoj radionici izrade igračaka od drva pod nazivom „**Kao prvo-zagonetno drvo**“ Matije Bobeka
- sudjelovaanje u akciji „**Zelena mladost-igra se nastavlja!**“ KTC-a Križevci sadnjom ukrasnog i začinskog bilja na dvorištu vrtića
- posjet **Osnovnoj školi Vladimir Nazor**
- sudjelovanje u radionici „**Igrom i znanjem do zelenih Križevaca**“ Komunalnog poduzeća

Kroz navedene projekte i aktivnosti djeca su razvijala i usvajala humane vrijednosti, osjećaj radosti darivanja, jačanja pozitivne slike o sebi. Uz stjecanje znanja i razvoj kompetencija ovim smo aktivnostima bogatili i gradili unutarnji svijet djetetovih predodžbi, poticali ekspresiju doživljaja, te razvijali pozitivan stav prema našoj okolini i kulturnoj baštini.

Odgjno-obrazovnim radom temeljenim na uzajamnoj ljubavi razvijali smo sposobnost: ljubiti i poštivati i prihvati druge, nadilaziti poteškoće, darovati, a prije svega slušati glas dobrega koji govori u svakome od nas.

U skladu s Nacionalnim kurikulumom za rani i predškolski odgoj i obrazovanje u radu s djecom prije polaska u školu poticali smo i osnaživali temeljne kompetencije za cjeloživotno učenje. Odgojno-obrazovni ishodi predstavljaju jasno iskazana znanja, sposobnosti, vještine, stavove i vrijednosti koje su djeca stekla i koja iskazuju u ponašanju pri rješavanju problemskih situacija i drugih načina djelovanja:

OSOBNA KOMPETENCIJA

- *Svijest o sebi* – 100% djece zna svoje osobne podatke, podatke o obitelji, osnovna obilježja, svoje potrebe, interese, sposobosti, znanja, vještine
- *Samopouzdanje* – 90% djece ima povjerenje u sebe i svoje sposobnosti, slobodno pristupa drugima, spremno je savladati izazove i prepreke i ustrajni su u onome što rade
- *Samopoštovanje* – 95% djece ponosi se sobom i svojim osobinama

- *Samosvjesnost osjećaja* – 95% djece zna imenovati svoje osjećaje i govoriti o njima, znaju kakvi sve osjećaji postoje, znaju da imaju pravo izraziti svoje emocije, ali na prikladan način te razumiju da je moguće odabrat različite načine izražavanja i ponašanja u određenim emocionalnim stanjima
- *Emocionalna stabilnost i samoregulacija* – 90% djece umiju se nositi s lakšim frustracijama koje izazivaju strah od neuspjeha, umiju svjesno kontrolirati emocije i samoregulirati ponašanje, iskazuju strpljivost, čekaju red
- *Samostalnost i neovisnost* – 95% djece prihvataju odvajanje od roditelja, usvojili su kulturno-higijenske navike, samostalni su u jelu, odijevanju, brizi o svojim stvarima, pospremaju igračke i radni prostor, slobodno koriste prostor za igru i kreću se u prostoru
- *Samozaštita* – 90% djece osviješteno je o potencijalnim opasnostima (opasni predmeti, ponašanja, opasne igre), znaju što je prihvatljivo ponašanje, a što nije, znaju kako se ponašati u potencijalno opasnim situacijama, znaju osnovna pravila ponašanja u prometu, znaju svoju adresu, važne telefonske brojeve te poznaju svoja prava

MOTORIČKE KOMPETENCIJE

- *Osnovne motoričke sposobnosti* – 100% djece razvilo je osnovne motoričke sposobnosti: koordinaciju, ravnotežu, preciznost, snagu, brzinu, fleksibilnost, izdržljivost
- *Osnovni oblici kretanja* – 100% djece usavršilo je osnovne i prirodne načine kretanja, aktivno sudjeluje u različitim motoričkim aktivnostima te uspješno surađuje s djecom u različitim igrama
- *Složene motoričke vještine* – 90% djece usvaja jednostavna prilagođena kineziološka znanja prilagođenim oblicima osnovnih načina kretanja
- *Preciznija senzomotorika* - 100% djece ima usvojenu dominantnost ruke te izvodi precizne pokrete rukama, šakama, prstima (crtaju čovjeka sa dijelovima tijela i detaljima, bojaju unutar crta, izrezuju škaricama jednostavne oblike, oblikuju tjesto, glinu, plastelin, šivaju igлом i koncem, pretaču...)
- *Grafomotorika* – 90% djece ima pravilan hват оловке, te pritisak olovke na papir, pokazuje slijed pisanja s lijeva na desno, sigurno povlači vodoravne, okomite, kose crte, precizno povlači crte unutar određenog prostora, spaja crtom točke, precrta jednostavnije likove, geometrijske oblike, piše svoje ime, rado crta

KOMUNIKACIJA NA MATERINSKOME JEZIKU

- *Slušanje i razumijevanje govora* – 100% djece u potpunosti sluša i razumiće govor odraslih i djece, izvršavaju radnje prema govornim uputama, odgovaraju na pitanja te pokazuju interes za slušanje govora te književnih i scenskih djela
- *Izražavanje govorom* – 100% djece imenuju i opisuju predmete, pojave, radnje, odnose, osjećaje, pričaju po slikama, konstruiraju gramatički točne jednostavne i složene rečenice te spontano komuniciraju s djecom i odraslima
- *Predčitačke vještine* – 90% djece znaju osnovne karakteristike pisma (rečenica, riječ, slovo, točka...), pokazuju pravilan smjer teksta, uočava, pamti i smislja rimu, prepoznaje prvi i zadnji glas u riječi, rastavlja riječi na glasove, prepoznaje sva slova i pokazuje interes za pisani riječ

KOMUNIKACIJA NA STRANIM JEZICIMA

- *Osnove kompetentnosti komunikacije na stranim jezicima* – 90% djece razlikuje kada osoba govori na hrvatskom i na stranom jeziku, pokazuju interes za učenje stranih riječi, znaju nekoliko stranih riječi i smisleno ih koriste

SPOZNAJNI RAZVOJ, MATEMATIČKA KOMPETENCIJA I KOMPETENCIJE U PRIRODOSLOVLJU I TEHNOLOGIJAMA

- *Opažanje* – 100% djece opaža svijet oko sebe svim senzornim modalitetima: dodirom, sluhom, vidom, okusom, njuhom
- *Pažnja* – 80% djece može usmjeriti pažnju i usredotočiti se na određenu aktivnost, lako se koncentrirati na zadatak, te dovršiti započetu aktivnost
- *Pamćenje* – 95% djece pamti i reproducira pjesmice i priče, pamti niz od 5 brojeva, 90% djece pamti i reproducira detalje vizualnih podražaja, 80% djece slijedi višestruke upute date njemu osobno ili grupi
- *Temeljne misaone operacije* – 85% djece služi se temeljnim misaonim operacijama (konzervacijom, klasifikacijom, serijacijom, decentralacijom, reverzibilnošću)
- *Stjecanje pojmove i odnosa među njima* – 85% djece prepoznaje i imenuje boje i nijanse, geometrijske likove i tijela, razumiće i koristi pojmove prostornih odnosa, označavanje vremena, pokazuje interes za kalendar i sat, za prošlost i budućnost, te razlikuje suprotnosti
- *Početna matematika* – 90% djece vlada pocesima uspoređivanja i brojenja, mehanički broje do 30, broje po redu, razumiće logiku osnovnih računskih operacija (zbraja i oduzima za jedan više, za jedan manje, jednak)

- *Rješavanje problema* - 80% djece probleme rješava logičkim zaključivanjem, umiju pronaći jedno točno rješenje problema, probleme rješava po modelu pretpostavka-provjera-zaključak (npr.što pluta, tone)
- *Spozna o svijetu oko sebe* – 100% djece ima razvijenu spoznju o biljnom i životinjskom svijetu, zanimanjima odraslih, tradicijskim i kulturnim obilježjima, važnim datumima, blagdanima, prometnim sredstvima, prirodnim pojavama
- *Ekologija* – 95% djece ponaša se odgovorno prema prirodnim i materijalnim dobrima, štedljivo se odnose prema prirodnim resursima (npr.zatvara vodu, pažljivo koristi papir...), osvešteni su da se otpad može reciklirati ili korisno upotrijebiti

DIGITALNE KOMPETENCIJE

- *Osnove „medijske pismenosti“* – 80% djece usvojilo je početna znanja iz područja informacijsko- komunikacijske tehnologije, prepoznaju i imenuju osnovne pojmove, razlikuju realni svijet o onog predstavljenog u medijima, pokazuju interes za aktivno sudjelovanje u aktivnostima iz područja medijskog odgoja

UČITI KAKO UČITI

- *Motivacija i samoorganizacija* – 90% djece iskazuje postojanje unutarnje motivacije za spoznavanje i učenje te znajuinicirati i organizirati vlastitu aktivnost
- *Samoevaluacija* – 80% djece uspijeva analizirati učinjeno, te sagledati razloge uspjeha ili neuspjeha s obzirom na vlastite osobine i vanjske okolnosti (težina zadatka, galama)
- *Metakognicija (svijest o procesu vlastitog učenja)* – 85% djece svjesno je kako saznati nešto novo, proširiti iskustva kroz istraživanja, postavljanjem pitanja, traženjem rješenja u suradnji s drugima, informacijama od vršnjaka, odgojitelja, roditelja..., preko enciklopedija, knjiga ili putem različitih medija

SOCIJALNA I GRAĐANSKA KOMPETENCIJA

- *Prosocijalna ponašanja* – 95% djece dijeli prostor, igračke, materijale, suosjećaju, pokazuju brigu za druge te se ponašaju brižno prema vršnjacima, drugim osobama, živim bićima, pružaju utjehu i pomoći onome kome je potrebna
- *Moralno rasuđivanje i odgovornost* – 90% djece zna donositi odluke i prihvaćaju posljedice svojih izbora, prihvaćaju pohvalu i preuzimaju odgovornost za pogreške, odgovorno se ponašaju prema sebi, svome zdravlju, svojoj imovini, prema drugim osobama, životnjama, biljkama i materijalnom okruženju

- *Prava i pravila* – 85% djece svjesno je svojih prava i da ista prava imaju i drugi, u slučaju kada su im prava ugrožena traže zaštitu ili posredovanje odgojitelja, razumiju povezanost prava sa odgovornošću, poznaju pravila grupe kojoj pripadaju, poznaju pravila pristojnog ponašanja, te upozoravaju na nepoštivanje istih
- *Odnos s vršnjacima i odraslima* – 95% djece imaju razvijene socijalne vještine, znaju se uključiti u igru vršnjaka, pozivaju druge u igru, surađuju u igri s djecom, čekaju na red, poštuju odrasle i prihvataju suradnju, stvaraju prijateljstva
- *Demokratsko odlučivanje* – 90% djece sudjeluje u raspravama, jasno i slobodno izražavaju svoje mišljenje, uvažavaju tuđa mišljenja, daju ideje, predlažu rješenja, glasaju o nekim važnim stvarima za skupinu
- *Socijalna solidarnost* – 90% djece spremni su pomagati manjima, novoj djeci u skupini, djeci s poteškoćama i odraslima u obavljanju njihova posla, upoznati su s pojmom humanosti i spremni su na sudjelovanje u humanitarnim akcijama (Kultura davanja)

INICIJATIVNOST I PODUZETNIŠTVO

- *Inicijativa* – 90% djece iskazuje znatiželju za zbivanja oko sebe, imaju optimističan stav i volju za „rad“, socijalnim kontaktima, igrom, pokazuju interes za novo i drugačije, imaju osnovna znanja o zanimanjima i procesu proizvodnje (kako nešto nastaje)
- *Kreativnost* – 90% djece prepoznaće i inicira različite kreativne aktivnosti te pronalazi kreativna rješenja različitih problema
- *Timski rad* – 95% djece pokazuje suradnički rad u grupi, ponaašaju se tolerantno prema drugima, izlažu svoja mišljenja, ideje, prihvataju mišljenja drugih, konflikte rješavaju dogовором

KULTURNA SVIJEST I IZRAŽAVANJE

- *Kulturni identitet* – 85% djece imenuje svoj grad, državu, prepoznaće nekoliko glavnih kulturnih dobara svoga kraja, gradam države (tradicionalne predmete, običaje, grb grada, zastavu, himnu), pokazuju volju za sudjelovanjem u kulturnim događanjima gdje izvode tradicionalne plesove za djecu i na taj način razvijaju osjećaj kulturnog identiteta
- *Interkulturnalizam* – 70% djece razlikuje kulturnu raznolikost u Europi i svijetu prepoznajući običaje drugačije od naših te mogu nabrojati nekoliko država
- *Kreativno izražavanje ideja* – 100% djece ima iskustva s različitim umjetničkim sadržajima (glazbenim, likovnim, kazališnim, filmskim, književnim)

- *Glazba i ples* – 100% djece pamte nekoliko melodija, imenuje glazbene pojmove, sluša glazbena djela i povezuje ih plesom, kreće se u ritmu, pamte jednostavne koreografije, sviraju malim instrumentima (Orffov instrumentarij)

Likovna umjetnost – 100% djece koristi razne likovne tehnike(crtanje, slikanje, kolaž, pastele...), crteži su im bogatiji pojedinostima i detaljima, sve su sličniji stvar

5.5. POSEBNI PROGRAMI

IGRAONICA ZA POTENCIJALNO DAROVITU DJECU

CILJ programa je omogućiti potencijalno intelektualno darovitom djetetu maksimalan razvoj svih njegovih potencijala u svijetu koji stavlja u središte osobu kao ljudsko biće sposobno da stvara odnose iznad i unutar svake raznolikosti s naglaskom na cjelovit rast, razvoj i odgoj djeteta.

Provodenjem odgojno obrazovnog rada u igraonici na primjeru način su se zadovoljile djetetove potrebe, poštivala su se prava i odgovornosti djeteta, slijedili interesi djeteta, poticale i iskazivale stvaralačke sposobnosti i poticao cjeloviti razvoj djeteta.

U igraonicu je bilo uključeno šestero djece.

Prije uključivanja djece u igraonicu za potencijalno intelektualno darovitu djecu prethodila je identifikacija koja uključuje preporuku pedagoginje i odgojitelja u matičnoj skupini, procjenu roditelja i testiranje psihologa vanjskog suradnika.

Djeca su nakon identifikacije i procjene od strane psihologa i prezentacije rezultata roditeljima uključena u rad igraonice.

Program rada igraonice odvijao se jednom tjedno po dva sata u posebno opremljenoj sobi dnevnog boravka redovite odgojno obrazovne skupine.

Aktivnosti koje smo provodili u igraonici su one koje su poticale aktivno učenje, više razine misaonih procesa, igre kreativnog rješavanja problema, zagonetke, igre logike, mozgalice, igre na računalu za potencijalno darovitu djecu.

Provedenim aktivnostima i sadržajima darovitost djece isticala se kroz:

Spoznajne osobine:

- ✓ korištenje poznatih informacija na nov način

- ✓ spoznala su svoje sposobnosti i mogućnosti
- ✓ povećala su količinu informacija
- ✓ povećane su komunikacijske sposobnosti
- ✓ povećana je razina jezičnog izražavanja
- ✓ razvila su individualnost
- ✓ ustrajnost u radu
- ✓ napredak u realnom procjenjivanju sebe i drugih
- ✓ napredak u razvoju misaonih procesa
- ✓ djeca su razvila stvaralačke sposobnosti

Emocionalne osobine:

- ✓ napredak u realnom procjenjivanju sebe i drugih
- ✓ stekli su osjećaj vrijednosti
- ✓ intenziviranje osjećaja pravednosti
- ✓ povećanje unutarnje kontrole i samodiscipline
- ✓ razvila su svjesnosti vlastitih emocija i emocija drugih, njihovo prepoznavanje i prihvatanje
- ✓ razvila su prihvatanje neuspjeha kao sastavni dio aktivnog učenja
- ✓ razvila su samopouzdanje
- ✓ razvila su slobodu u samostalnom mišljenju i postupcima

Socijalne osobine:

- ✓ djeca su stekla znanja i vještine koje su doprinijele održavanju harmoničnih odnosa sa vršnjacima i odraslima
- ✓ razvila su prosocijalno ponašanje: empatija, suradnja, dijeljenje
- ✓ spremni su izraziti svoje potrebe drugima
- ✓ razvila su socijalnu interakciju među djecom
- ✓ razvila su međusobnu toleranciju i međusobno uvažavanje
- ✓ pokazali su potrebu za ulogom vođe
- ✓ njegovala su zajedništvo i pomaganje među djecom
- ✓ napredak u rješavanju socijalnih problema u realnim životnim situacijama

Djeca su iskazala veliko zanimanje i interes za sve aktivnosti u igraonici, a na kraju su dobila osobne knjige u kojima se nalaze radovi koje su djeca realizirala u igraonici.

KRAĆI PROGRAM RANOG UČENJA ENGLESKOG JEZIKA

Engleska igraonica s radom je započela 01.10.2023., 2x tjedno (utorak i četvrtak) – izvan redovitog programa, u trajanju od 45 minuta te je u njen rad bilo uključeno 16-ero djece u dobi od 4– 6 godina.

Cilj našeg programa bio je poticati učenje engleskog jezika kao stranog jezika, ljubav prema engleskom jeziku i njegovu aktivnu primjenu u svakodnevnim spontanim igramama i aktivnostima te upoznati elemente kulture engleskog govornog područja. Smatramo da je program uspješno ostvaren.

Program smo ostvarivali na hrvatskom jeziku s postupnim rastom udjela stranog jezika kroz sve odgojno – obrazovne sadržaje, aktivnosti i situacije. Engleski jezik nismo učili, nego smo ga usvajali spontano, lagano, situacijski kroz igru, u svakodnevnim uobičajenim životnim situacijama i u posebno planiranim i izvođenim aktivnostima. Uočili smo da djeca najbolje usvajaju jezik u svakodnevnim prirodnim situacijama, od trenutka pozdravljanja pri ulaska u sobu, preko svih ponuđenih aktivnosti u komunikaciji s odgojiteljem i drugom djecom. Kroz razne pjesmice , brojalice, priče, slikovnice i raznovrsne igre i dramatizacije, djeca su postupno usvajala vokabular i jezične strukture (pozdravljanje, predstavljanje, imenovanje u okolini, imenovanje dijelova tijela). Za kvalitetnu realizaciju ciljeva i zadaća ovog programa osobito je bilo bitno osiguravanje poticajnog okruženja u kojem se poštuju prava djeteta i u kojem je bogatstvo poticaja, kako socijalnih tako i materijalnih. Odgojno obrazovni rad odvijao se u bogato opremljenoj sobi dnevnog boravka odgojno obrazovne skupine po modelu Agazzi programa, obogaćene sa specifičnim didaktičkim sredstvima koja proizlaze iz „prirode“ ovog programa. Osigurane su didaktičke igračke i materijali, slikovnice, dječje enciklopedije, slikovni rječnici, priručnici, audio i video oprema ...., te materijali koji su obogatili jezični unos djeteta (općenito su to: filmovi na engleskom jeziku, engleska glazba, interaktivne igre, povezivanje s vršnjacima iz socijalne okoline, i sl.) . Prostor smo obogaćivali u skladu s aktualnostima dječjeg života kao i sa slikovnim i drugim materijalima iz zemalja engleskog govornog područja.

Program smo provodili kroz tematske cjeline:

- ✓ All about me
- ✓ Me and my family
- ✓ My home
- ✓ Me and my friends, toys and play time
- ✓ Colours and numbers
- ✓ Time related terms
- ✓ The world around us (Food, Animals, Plants, Weather)
- ✓ Activities for special occasions

Tematske cjeline nisu bile strogo strukturirane. Njihova primjena slijedila je i prirodni tijek razvoja, odgoja i učenja djeteta predškolske dobi u konkretnom prirodnom okružju, odnosno konkretnog djeteta/djece. Slijedili smo kako interes djece tako i procjene odgojitelja o važnosti razvijanja i poticanja određenih govorno jezičnih kompetencija u najširem smislu riječi (materinji i strani jezik). Kroz planirane i spontane dječje aktivnosti u dnevnim situacijama djeca su usvojila slijedeće funkcije:

- ✓ Pozdraviti i reći kako si (Dobar dan, kako si?),
- ✓ Predstaviti se i reći svoju dob (Ja sam Ana i imam 6 godina.),ž
- ✓ Tražiti nešto i zahvaliti na dobivenom (Molim loptu, Hvala!),
- ✓ Hrana koju vole / ne vole – nabrojiti,
- ✓ Odgovarati na pitanja koja se odnose na svakodnevne aktivnosti,
- ✓ Postavljati jednostavna pitanja i odgovarati na njih,
- ✓ Izražavati osjećaje i stanja,
- ✓ Čestitati i znati imenovati blagdane i praznike: Sretan Božić, Sretna Nova Godina, Sretan rođendan, Sretno Valentino, Sretan Uskrs.

Planove odgojno obrazovnog rada kreirali smo polazeći od propisanih standarda, programskih ciljeva, zadaća i individualnih potreba djece, te koristeći sistematski pristup, promatrali smo i bilježili napredak svakog djeteta ponaosob. Koristili smo i različite strategije kao što su foto i video zapisi, razvojne liste, anegdotske bilješke, „check liste“, različite dječje uratke i sl. Svoje radove i tekstove djeca su svakodnevno nosila kući kako bi roditelji bili u tijeku s onime što radimo na igraonici.

Kod 90% djece vidljiv je napredak u svim područjima razvoja, a posebno u govornim vještinama, te pokazuju povećan interes i motivaciju za učenjem engleskog jezika. Povećano je razumijevanje riječi i izraza, bogatstvo rječnika i kvaliteta izgovora, te korištenje riječi i izraza u komunikaciji na engleskom jeziku.

U odnosu na početak programa u skupini primjećujemo viši stupanj samostalnosti djece, te veći broj djece koja su u stanju razumjeti i upotrijebiti engleski jezik u svakodnevnim aktivnostima. Igraonica se održavala do 30.05.2024., kada smo održali ogledni sat i završno druženje roditelja i djece.

5.6. RAD S DJECOM S POSEBNIM POTREBAMA I TEŠKOĆAMA U RAZVOJU

Djevojčica E.P. iz Crvene skupine polazi vrtić od 1.9.2022. godine i uključena je dva puta tjedno u redoviti desetosatni program vrtića dok ostatak tjedna boravi u Centru za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju. Tijekom ove godine djevojčica je napredovala u govornom području, više se vodi vlastitim potrebama i interesima nego prošle pedagoške godine. Socijalnu kontakti su uvijek na inicijativu druge djece.

Dvoje djece iz Plave skupine polazi tretman kod logopeda, kod jednog djeteta je vidljiv napredak, dok drugo dijete unatoč višegodišnjem tretmanu još uvijek ima poteškoća. Odgojiteljice su za jedno dijete (5g.) procijenile da ga roditelji trebaju što prije uključiti u program kod logopeda, u vezi čega je obavljen i individualni razgovor, no još nismo dobili povratne informacije o uključenosti u logopedski tretman. Za jedno dijete smatramo da odstupa u razvoju u odnosu na kronološku dob. Jedno dijete ima poteškoća u ponašanju, roditelji su potražili stručnu pomoć (psiholog), sa roditeljima djeteta kontinuirano se provode individualni razgovori kako bi se video napredak djeteta.

Zelenu skupinu polazi troje djece s izraženijim poremećajima govorno-glasovne komunikacije koja polaze logopedske tretmane, od toga jedan dječak u dobi od 4 godine također pokazuje poremećaje u ponašanju- agresija(udaranje, vikanje, štipanje, grebanje) prema djeci prilikom frustracije u igri, te nedostatak koncentracije tijekom vođenih aktivnosti. Roditelji su upućeni da potraže stručnu pomoć, no majka navodi da nisu dobili nikakav pisani nalaz već su dobili usmene upute rada sa dječakom u obiteljskom okruženju, te uočavamo nešto bolju komunikaciju dječaka sa djecom u skupini.

U jasličkoj skupini pojedina djeca pokazuju neka manja odstupanja u ponašanju (E.J. nezainteresiranost i usporenost te D.V. neprihvatanje pravila, nestrpljivost) . U razgovoru s roditeljima saznajemo da je ponašanje isto i kod kuće.

6. NAOBRAZBA I STRUČNO USAVRŠAVANJE

Stručno usavršavanje bilo je usmjereni kako ostvarivanju bitnih zadaća na području unapređivanja odgojno obrazovnog rada tako i podizanju stručnih kompetencija svih odgojno obrazovnih djelatnika U cilju unapređivanja naše odgojno-obrazovne prakse, obrazovanja i stručnog usavršavanja odgojnih radnika organizirali smo i sudjelovali u individualnim i skupnim oblicima stručnog usavršavanja..

Odgojitelji i stručni suradnici istražujući vlastitu praksu otkrivali su osobne potrebe za novim znanjima važnim za uspješnost u obavljanju svojih zadaća.

6.1. Individualno stručno usavršavanje

Individualno stručno usavršavanje vezano za područje posebnog stručnog interesa, za aktivnosti ili projekt koji je odgojitelj ostvarivao, uključivalo je rad na stručnoj literaturi i prezentaciji odgojno-obrazovne prakse unutar ustanove, pisanju izvješća u godišnjoj valorizaciji i dokumentacijskim mapama.

Odgojitelji u Programima stručnog usavršavanja u rubrici stručna literatura navode literaturu koju su tijekom godine proučavali. Prezentacija u izvješćima i dokumentacijskim mapama kod odgojitelja pokazuje očekivanu stručnu razinu. Odgojitelji, prezentirajući svoj praktični rad koriste sve raspoložive pedagoške kategorije i terminologiju svojstvenu profesiji odgojitelja. To je razlog da su posebno stručno prezentirana postignuća izravno ugrađena u godišnje izvješće našeg vrtića.

Individualno stručno usavršavanje ostvarivali smo radom na ovoj literaturi:

1. Agazzi Institute (1995.), Rosa Agazzi and her contribution to Italian pedagogy and nursery education Brescia Council
2. Agazzi, R. (1997.), Radni materijal Dječjeg vrtića. Mompiano (Brescia)
3. Agazzi Institute Istituto Pasquali-Agazzi (2001). Alleorigini dell' esperienza agazziana: sottolineature e discorsi Vol. II Edizioni Junior, Brescia
4. Bruner, J. i grupa autora (2000.), Kultura obrazovanja, Educa, Zagreb
5. De Beni, M. (2007.) Potrebno je imati hrabrosti biti odgojitelj – predavanje, Program stručnog usavršavanja, Pedagogija zajedništva i Agazzi metoda, Učiteljski fakultet sveučilišta u Zagrebu (umnoženo).

6. De Beni, M., Šimović A. i Anna Lisa Gasparini (2012.), Pedagogija zajedništva i Agazzi metoda; Pedagogy of Communion and the Agazzi Method; Pedagogia di comunione e Metodo Agazzi, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zarebu, Zagreb
7. Čudina-Obradović, M; Brajković, S.(2009): Integrirano poučavanje, Pučko otvoreno učilište Korak po korak, Zagreb
8. Chiara Lubich, (2006.), „Umijeće ljubavi“, Novi svijet, Križevci
9. Miljak, A. (2007.). Teorijski okvir sukonstrukcije kurikuluma, Zbornik radova, Kurikulum, Školska knjiga, Zagreb 205. -249.
10. Milan, G. (2007.), Odgoj i zajednica, Predavanje, Program stručnog usavršavanja, Pedagogija zajedništva i Agazzi metoda, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
11. Milan, G. (2008.), Koraci koji vode k susretu, Predavanje, Program stručnog usavršavanja, Pedagogija zajedništva i Agazzi metoda, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
12. Milan, G. (2008.), Čvrsti temelji: odnos JA –TI, Predavanje, Program stručnog usavršavanja, Pedagogija zajedništva i Agazzi metoda, Učiteljski fakultet Sveučilišta u Zagrebu
13. Miljković, D. i Rijavec, M. (2002.), Bolje biti vjetar nego list – psihologija dječjeg samopouzdanja, EP, Zagreb i D2, Karlovac.
14. Nacionalni okvirni kurikulum (2011.), Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, RH, Zagreb
15. Seme-Stojnović, I. i Vidović. T. (2006.), Igrajmo se pleterima: reljefni radni listovi za vježbanje grafomotorike u predškolskoj dobi, Školska knjiga, Zagreb
16. Silić, A. (2007.), „Prirodno učenje stranog (engleskog) jezika djece predškolske dobi“. Mali profesor, Zagreb.
17. Silov, M. (2007.), Smisao odgoja – predavanje. Pedagogija zajedništva i Agazzi metoda, Učiteljski fakultet sveučilišta u Zagrebu (umnoženo).
18. Slunjski, E. (2001). Integrirani predškolski kurikulum, rad djece na projektima, Mali profesor Zagreb.
19. Slunjski, E.(20012.), Tragovima dječjih stopa, Profil, Zagreb
20. Starc, B. i sur. (2004.). Osobine i psihološki uvjeti razvoja djeteta predškolske dobi, Golden marketing – Tehnička knjiga, Zagreb.
21. Vilke, M. (1991.), „Dijete i strani jezik“. Školska knjiga, Zagreb.

22. Vasta, R., Marshal, M. H. i Miller, S. A. (1988). Dječja psihologija – moderna znanost, Naklada Slap, Jastrebarsko.
23. Pravilnik o obrascima i sadržaju pedagoške dokumentacije i evidencije o djeci u dječjem vrtiću (Narodne novine, 83/01)
24. Programsко usmjerenje odgoja i obrazovanja predškolske djece (Glasnik Ministarstva kulture i prosvjete (RH br. 7/8 od 18. 06. 1991.)
25. Zakon o predškolskom odgoju i obrazovanju - Narodne novine 10/97, 107/07 i 93/137 i NN 084/2013., Zakon o izmjenama i dopunama navedenog Zakona
26. Državni pedagoški standard predškolskog odgoja i naobrazbe (Narodne novine 63/08 i 90/10)
27. Ljubetić, M. (2006) Biti kompetentan roditelj, Zagreb, Mali profesor
28. Miljak, A., Vujičić, L. (ur.) (2002) Vrtić u skladu s dječjom prirodom "Dječja kuća".
29. Petrović-Sočo, B. (2007) Kontekst ustanove za rani odgoj i obrazovanje-holistički pristup,
Zagreb, Mali profesor
30. Slunjski, E. (2006) Stvaranje predškolskog kurikuluma u vrtiću organizaciji koja uči, Zagreb,
Mali profesor, Čakovec, Visoka učiteljska škola u Čakovcu
31. Šagud, M. (2006) Odgajatelj kao refleksivni praktičar, Petrinja, Visoka učiteljska škola u
Petrinji
32. Juul, J. (2006) Ovo sam ja! Tko si ti?, Zagreb, Naklada Pelago
33. Juul, J. (2008) Vaše kompetentno dijete - prema novim temeljnim vrijednostima Obitelji,
Zagreb, Naklada Pelago
34. Katz, L. G., McClellan, E. (1999) Poticanje razvoja dječje socijalne kompetencije: uloga
odgajateljica i učiteljica, Educa, Zagreb
35. Loupan, B. C. (2006) Vjerujte u svoje dijete : Buđenje djetetovih punih potencijala
36. Barth, B. M. (2004) Razumjeti što djeca razumiju: struktura znanja i njegovo
oblikovanje: problemi prijenosa znanja, Zagreb, Profil akademija
37. Ferrucci, P. (2000) Što nas uče djeca, Zagreb, Algoritam
38. Ayers, A. J. (2002) Dijete i senzorna integracija

39. Jensen, E. (2005) Poučavanje s mozgom na umu, Zagreb, Educa
40. Victoria Kindle Hodson, Otkrijte stil učenja vašeg djeteta
41. Stoll, L. Fink, D. (2000) Mijenjajmo naše škole, Zagreb, Educa
42. Morin, E. (2002) Odgoj za budućnost, Zagreb, Educa
43. Bruner, J. (2000) Kultura obrazovanja, Zagreb, Educa
44. C. Lubich (2000.) Počasni doktorat iz Pedagogije Američkog Katoličkog Sveučilišta-predavanje
45. DV Zraka sunca (2000.) Umijeće ljubavi-projekt religijskog odgoja po metodi Agazzi
46. Edita Slunjski i sur. (2015.) Izvan okvira-kvalitativni iskoraci u shvaćanju i oblikovanju predškolskog kurikuluma, Zagreb, Elemental
47. Težak D., Čudina-Obradović M. (Priče o dobru priče o zlu (Priručnik za razvijanje moralnog prosuđivanja djece), Zagreb, Školska knjiga

6.2. Skupni oblici stručnog usavršavanja

Navedeno smo realizirali kroz:

- odgojiteljska vijeća,
- stručne aktive,
- radionice,
- stručne skupove izvan ustanove.

Stručno obrazovne potrebe usmjerili smo razvoju Kurikuluma našeg vrtića, kontinuiranom ospozobljavanju odgojitelja i ostalih stručnih radnika za zajedničko izgrađivanje kvalitetne odgojno obrazovne prakse temeljene na suvremenim pristupima razvoju, odgoju i obrazovanju djece rane i predškolske dobi te partnerstvu s roditeljima.

Skupni oblici stručnog usavršavanja unutar Vrtića, stručni aktivni i radionice:

OBLIK SKUPNOG USAVRŠAVANJA	TEMA AKTIVA/RADIONICE	NOSITELJ/I	MJESEC ODRŽAVANJA
Odgojiteljsko vijeće	Razmatranje i usvajanje izvješća odgojno-obrazovnog rada i ravnateljica Kurikuluma, Smjernice za plan i program odgojno-obrazovnog rada	Terezija Horvat,	Kolovoz, 2023.

	za pedagošku godinu 2022./23.,		
Odgoviteljsko vijeće	Razmatranje i usvajanje Godišnjeg plana i programa odgojno ravnateljica obrazovnog rada za pedagošku godinu 2023./24.i Kurikuluma za pedagoške godine 2022 – 2027.	Terezija Horvat, Rujan, 2023.	
Radionica	<i>Komunikacija</i>	Mihaela Brkić Rujan, 2023. prof.def, dječji integrativni psihoterapeut	
Roditeljski sastanak	<i>‘Čuvajmo zdravlje naše djece’</i>	Dr. med. spec. Listopad, 2023. pedijatrije Zdenka Škorić Kovačić	
Predavanje	<i>Teški razgovori</i>	Udruga Pragma	Listopad, 2023.
Predavanje	Održiva prehrana	Helena Tomić	Studeni, 2023.
Radionica	<i>Agazzi metoda</i>	Nikolina Ostroški, Ružica Bjeličić, Marta Bjeličić	Studeni, 2023.
Predavanje	<i>Zarazne respiratorne bolesti: simptomi i prevencija</i>	Valentina Mikulčić	Studeni, 2023.
Predavanje.	<i>Agazzi metoda 2</i>	Nikolina Ostroški, Ružica Bjeličić, Marta Bjeličić	Siječanj, 2024.
Radionica	<i>Komunikacija 2</i>	Mihaela Brkić	Veljača, 2024.
Predavanje	Postupanje s djecom s teškoćama	Adam Chrobok	Ožujak, 2024.
Radionica	<i>Agazzi metoda 3</i>	Nikolina Ostroški	Ožujak, 2024.
Roditeljski sastanak	<i>Izazovi roditeljstva</i>	Mihaela Brkić	Ožujak, 2024.

Predavanje

Izvještaji stručnih skupova

Ružica Bjeličić, Svibanj, 2024.

Tea Jaki, Marta

Bjeličić,

Nikolina

Ostroški

7. SURADNJA S RODITELJIMA

Posebnu pozornost usmjerili smo promicanju kvalitete partnerstva s roditeljima – obitelji kroz različite oblike komunikacije. Nastavili smo proširivati uspješnu suradnju s roditeljima i drugim članovima obitelji gradeći međusobno povjerenje, otvorenost i toleranciju temeljenu na spoznaji da su roditelji primarni odgojitelji svoje djece i da ih oni najbolje poznaju. Roditelje smo na različite načine uključivali u odgojno – obrazovni proces našeg Vrtića, ovisno o njihovim potrebama i interesima.

Oblici partnerstva s roditeljima koje smo ostvarili tijekom pedagoške godine:

- ✓ svakodnevna razmjena informacija
- ✓ vizualno pisana komunikacija s roditeljima preko „Centra za roditelje“ koji je sadržavao informacije o odgojno – obrazovnom programu, procesu rada, ciljevima i zadaća provedenih projekata, jelovnik, obavijesti, kutiju s prijedlozima, primjedbama i pohvalama, panoe s radovima djece, fotografijama djece u aktivnosti i dječjim komentarima te dokumentacijsku mapu sa fotografijama aktivnosti tijekom cijele godine,
- ✓ individualni razgovori po potrebi tokom cijele godine (razgovori vezani uz prilagodbu i ponašanje djece te razmjenu informacija i iskustva, razgovori s roditeljima predškolaca, razgovori s roditeljima djece jasličke dobi pri prelasku u vrtiću skupinu),
- ✓ neposredno uključivanje roditelja u odgojno – obrazovni proces putem radionica za nove roditelje i djecu krajem kolovoza s ciljem upoznavanja djece s ambijentom u kojem će boraviti,
- ✓ komunikacija putem adresa elektroničke pošte skupina,
- ✓ uključivanje roditelja u akciju „Bezbroj načina darivanja“ u predbožićno vrijeme s ciljem prikupljanja raznih donacija za osobe u potrebi, akcija Marijini obroci (sakupljanje čepova i boca),
- ✓ organiziranje završne svečanosti polaznika predškole te kasnije druženje
- ✓ radne akcije uređenja okoliša vrtića
- ✓ roditeljski sastanci:
  - *Bolesti djece rane i predškolske dobi i prevencija*, pedijatar Zdenka Škorić Kovačić
  - *Izazovi u odgoju*, dječji psihoterapeut Mihaela Brkić

- *Predstavljanje odgojno-obrazovnog rada*, odgojiteljice skupina u suradnji s pedagoginjom i zdravstvenom voditeljicom
- *Predstavljanje programa po dobi prema Agazzi metodi*, odgojiteljice

U narednoj godini planiramo nastaviti sa svim oblicima suradnje, a posebno ćemo obratiti pozornost komunikaciji s roditeljima, na individualne sastanke, kao važan način suradnje i prenošenja spoznaja o djetetu između odgojitelja i roditelja. Također ćemo potaknuti više mogućnosti za međusobno druženje roditelja, djece i odgojitelja.

8. SURADNJA S VANJSKIM ČIMBENICIMA KOJI SU SUDJELOVALI U OSTVARIVANJU ZADAĆA KURIKULUMA I GODIŠnjEG PLANA I PROGRAMA RADA

Kao dio zajednice, uspješno smo surađivali s drugim čimbenicima zajednice, kao i s Gradom kao potporom u našem djelovanju. Ministarstvo znanosti i obrazovanje te Agencijom za odgoj i obrazovanje su nam pružili stručnu potporu u pružanju smjernica za rad i ostvarivanja stručnog usavršavanja djelatnika. Suradnju smo ostvarivali s drugim vrtićima u Gradu radi razmjene iskustava i unapređivanja odgojno obrazovnog rada. Radi ostvarivanja načela kontinuiteta i vertikale u sustavu odgoja i obrazovanja, Vrtić je surađivao unutar razine sustava odgoja i obrazovanja, točnije s osnovnim školama s ciljem usklađivanja zajedničkog djelovanja usmjerenog na dijete i njegove dobrobiti.

Vrtić je uvijek bio otvoren za suradnju sa svima koji su mu mogli pomoći u ostvarivanju zadaća, ponuditi djeci nova iskustva i doživljaje, popularizirati rad i učiniti ga što privlačnijim potencijalnim polaznicima.

Suradnje s mnogim vanjskim čimbenicima ostvarene tijekom ove godine, bile su u svrhu oblikovanja procesa odgoja i obrazovanja, realizacije određenih tematskih sadržaja, dobivanja savjetodavne i materijalne potpore za razvijanje i unapređivanje rada vrtića.

U niže navedenoj tablici naveli smo suradnje ostvarene tijekom ove pedagoške godine.

SURADNICI	PLANIRANI SADRŽAJ RADA	OSTVARENO
Grad Križevci, Upravni odjel za društvene djelatnosti i druge službe	- suradnja u osmišljavanju i realizaciji pojedinih segmenata odgojno-obrazovnog procesa (značajni datumi i događanja)	- posjet gradonačelnika Dječjem vrtiću - suradnja u organizaciji Dječjeg tjedna - Darujmo osmijeh gradu - sudjelovanje na priredbi povodom Dana Grada - sudjelovanje na Sajmu cvijeće - sudjelovanje u Fašničkoj povorci - sudjelovanje u međunarodnom projektu „Biciklističke igre”
Ministarstvo znanosti i obrazovanja, Agencija za odgoj i obrazovanje	- organizacija i provođenje stručnog usavršavanja odgojno-obrazovnih radnika - stručna podrška i pomoć u realizaciji odgojno-obrazovnih zadaća i programa	- sudjelovanje na stručnim usavršavanjima za ravnatelje, odgojitelje i stručne suradnike dječjih vrtića - polaganje stručnog ispita stručnog suradnika pedagoga
Sveučilište u Zagrebu Učiteljski fakultet	- suradnja u organizaciji i realizaciji stručne prakse studenata predškolskog odgoja	- obavljanje stručne prakse studenata
Učilište Magistra u Zagrebu	- suradnja u organizaciji i realizaciji stručne prakse polaznika tečaja za dadilju	- obavljanje stručne prakse studenta
Zavod za javno zdravstvo	- suradnja s pedijatrom, stomatologom i epidemiologom	- posjete, predavanje, savjetovanje o HACCP-u i dr.

Osnovne škole : OŠ Ljudevita Modeca, OŠ "Vladimir Nazor"	- suradnja vezana uz upis djece u prvi razred, posjete - Projekti "Darujmo osmijeh gradu" i „Međugeneracijsko druženje“	- akcija „Darujmo osmijeh gradu“ - projekt "Živim mir"
OŠ "Vladimir Nazor" Srednja gospodarska škola		- Zajednički projekt "Posadi da narasteš"
OŠ Ljudevita Modeca		- posjet učenika polaznika Građanskog odgoja i obrazovanja - zajednička radionica povodom svetog Nikole
Dječji vrtić Mali Petar, Sveti Petar Orehovec		- aktivnost Oboji sa mnom - međusobni posjeti i zajedničke igre i aktivnosti
Dječji vrtić Križevci, skupine Srčaka i Bubamare		- aktivnost Oboji sa mnom

Dom za starije i nemoćne Novak Križevci		- posjeti, radionice, aktivnost Oboji sa mnom
Dom za starije i nemoćne Caritas Vrbovec		
Gradsko društvo Crvenog križa		<ul style="list-style-type: none"> - radionica sa ciljem upoznavanja djece sa mogućim elementarnim nepogodama – potresom: - ponašanjem u slučaju potresa, - upoznavanje djece sa nužnim stvarima koje se trebaju nalaziti u ruksaku za krizne situacije
Policijska uprava Križevci Kontakt policajac	<ul style="list-style-type: none"> - provođenje edukativnog programa vezanog uz sigurnost djece u prometu 	<p>„Sigurno i vješto u prometu“</p> <ul style="list-style-type: none"> - posjet PP Križevci povodom Dana policajaca
AMK Križevci, HAK	<ul style="list-style-type: none"> - suradnja u cilju razvoja samostalnosti, sigurnosti i spretnosti djece u prometu 	<ul style="list-style-type: none"> - edukativna radionica <i>Vidi i klikni</i> - Sigurno i vješto u prometu
Kazališta i koncerti	<ul style="list-style-type: none"> - suradnja u realizaciji kulturno-scenskih događanja 	<ul style="list-style-type: none"> - posjet predškolaca Kazalištu lutaka
Tehnički muzej "Nikola Tesla" u Zagrebu		<ul style="list-style-type: none"> - posjet skupine 5-godišnjaka i predškolaca
Gradska knjižnica	<ul style="list-style-type: none"> - organizacija posjeta s ciljem navikavanja djece na druženje s knjigom - suradnja u osmišljavanju i prezentiranju dječjeg stvaralaštva i 	<ul style="list-style-type: none"> - organizacija posjeta s ciljem navikavanja djece na druženje s knjigom – Čajanka s knjigama - posjet Bibliobusa

	razvoju književnog izričaja	
Domovi za starije nemoćne osobe	- posjete, međugeneracijsko druženje	- posjet djece domu za Božić i Uskrs, zajednička božićna radionica izrade ukrasa
Pučko otvoreno učilište	- organizacija priredbi i kazališnih predstava za djecu	- sudjelovanje na Malom Velikom Spravišću
Crkva-župni uredi (lokalni)	- posjet crkvi sv. Ane i sv. Marka Križevčanina - blagoslov plodova zemlje i kruha za Dane kruha, blagoslov djece i Vrtića	- blagoslov djece i Vrtića - blagoslov plodova zemlje i kruha povodom Dana kruha
Centar za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju	- priredbe, posjeti - stručno usavršavanje, predavanje	- stručna suradnja vezana uz djecu s teškoćama u razvoju - priredba
Razvojni prozorčić	-stručna suradnja	- stručna suradnja vezana uz djecu s teškoćama u razvoju
Vatrogasna zajednica grada Križevaca	- posjeti i sudjelovanje u obilježavanju mjeseca zaštite od požara i Dana vatrogasaca (blagdana Sv. Florijana)	- posjeti i sudjelovanje u obilježavanju mjeseca zaštite od požara i Dana vatrogasaca (blagdana Sv. Florijana), te povodom proslave 150 godina DVD Križevci

Međunarodna udruga EDU iz Rima	- realizacija programa Pedagogija zajedništva	- stručni skupovi i predavanja
Međunarodna udruga "Sportmeet"	- suradnja i sudjelovanje na stručnom skupu	- Sportmeet u Križevcima
Zajednica sportskih udruga grada Križevaca	- ljetovanje na Pagu - suradnja u realizaciji Olimpijskog festivala dječjih vrtića i sportskih igara vrtičanaca	- sudjelovanje na Olimpijskom festivalu dječjih vrtića
Eduka savjet, Sesvete	-seminari	- sudjelovanje na seminarima vezanim uz zakonsku regulativu u dječjim vrtićima
Komunalno poduzeće Križevci	-akcije, radionice	-edukativna radionica za predškolce -radionica o razvrstavanju otpada za zaposlenike Vrtića

9. REALIZACIJA PLANA RADA ZDRAVSTVENOG VODITELJA

Ostvarene zadaće zdravstvenog voditelja u pedagoškoj godini 2023./2024.:

- procjena zdravstvenog stanja djeteta kod prijema u vrtić,
- stalni nadzor nad elementarnim zdravstveno - higijenskim uvjetima,
- praćenje i evidentiranje bolesti djece,
- praćenje i evidentiranje procijepjenosti djece,
- praćenje, organizacija i realizacija prehrane djece,
- praćenje i provođenje antropometrijskih mjerena,
- suradnja s roditeljima vezano uz očuvanje zdravlja djece.

Zdravstvena skrb započeta je antropometrijskim mjerenjem djece u odgojnim skupinama i otvaranjem zdravstvenih kartona za novoupisani djecu. Redovito se vodila zdravstvena evidencija bolesti i procijepjenosti djece, kao i akutnih i kroničnih stanja kod djece. Statistički gledano, ove godine smo uočili značajan postotak neklasificiranih pobola kod djece, što je bila situacija i prethodnih godina.

Aktivnosti usmjerene na dijete

Posebno su se isticale standardne mjere zdravstvene zaštite koje su se provodile u cilju zaštite zdravlja djece i unapređivanja kvalitete boravka djece u Vrtiću:

a) Zdravstveni status

- otvaranje zdravstvenog kartona za svako dijete,
- utvrđivanje posebnih potreba,
- pregled i praćenje procijepjenosti,
- praćenje akutnih oboljenja,
- praćenje kroničnih stanja,
- suradnja s pedijatrom, stomatologom i epidemiologom,
- izrada uputa i postupaka kod zdravstvenih rizika.

b) Zdravstveno higijenski uvjeti:

- dnevni ritam – raspored aktivnosti i odmora prema potrebama djece,
- svakodnevne tjelesne aktivnosti i boravak na zraku,
- provođenje planiranih tjelesnih aktivnosti u prostoru skupine,
- korištenje dječjeg igrališta ovisno o vremenskim prilikama,

- njega djece u higijensko primjerenim uvjetima,
- održavanje povoljnih mikroklimatskih uvjeta u prostoru Vrtića,
- poticanje usvajanja kulturno higijenskih navika,
- unapređivanje zdravstveno higijenskih uvjeta u Vrtiću, te davanje upute za korištenje sredstava za čišćenje i održavanje,
- suradnja s odgojiteljima vezana za pravilnu njegu i provođenje higijenskih postupaka u sanitarijama i procesu hranjenja.

c) Zdravstveni odgoj i zdravstvena kultura:

- suradnja s roditeljima /svakodnevno ili prema potrebi,
- suradnja s odgajateljima-zaštita zdravlja djece
- suradnja s ravnateljicom zbog održavanja zdravstveno higijenskih uvjeta te provođenja programa zdravstvene zaštite djece, higijene i prehrane.

U cilju jačanja roditeljske uloge i podrške roditeljima te zajedničke odgovornosti za razvoj djeteta, educirali i obavještavali roditelje putem roditeljskih sastanaka, edukativnih letaka i brošura, ostvarivali komunikaciju putem e-maila, a sve s ciljem boljeg međusobnog razumijevanja i suradnje.

Roditelje smo informirali o trenutnim virozama i respiratornim infekcijama, postupanju pri uključivanju djeteta u kolektiv i aktualnim medicinskim spoznajama. U suradnji s pedijatrima, donešena je odluka da se od pedagoške godine 2023./2024. izostanke radi bolesti u trajanju do 3 dana ne treba opravdavati liječničkom ispričnicom.

Rad u suradnji s društvenom zajednicom

Ostvarena je suradnja s:

- ✓ specijalističkim službama Doma zdravlja,
- ✓ sanitarnom inspekcijom,
- ✓ Hrvatskim zavodom za javno zdravstvo te Zavodom za javno zdravstvo Koprivničko-križevačke županije,
- ✓ izabranim pedijatrima upisane djece,
- ✓ higijensko-epidemiološkom službom,

10. REALIZACIJA PLANA RADA PEDAGOGA

Kao pedagog sudjelovala sam u procesu redovnog i naknadnog upisa djece u vrtić i to: obavljanjem inicijalnih razgovora s djecom i roditeljima, sudjelovanjem na inicijalnim roditeljskim sastancima, praćenjem prilagodbe novoupisane djece te surađujući s odgojiteljima i ostalim djelatnicima.

U cilju praćenja razvoja djece, otkrivanja njihovih posebnih odgojnih i razvojnih potreba te poduzimanja odgovarajućih mjera, tijekom pedagoške godine surađivala sam s odgojiteljima i zdravstvenom voditeljicom, nadležnim specijaliziranim službama te roditeljima.

Sudjelovala sam u radu s djecom koja imaju poteškoće u ponašanju zbog čega otežano funkcioniraju u odgojnoj skupini.

Sudjelovala sam u organizaciji gostovanja vanjskih čimbenika vrtiću te praćenju provedbe aktivnosti, u obogaćivanju uvjeta života djece u vrtiću i organizacijom posjeta i izleta kao i praćenjem kvalitete provedbe aktivnosti izvan vrtića.

Sudjelovala sam u izradi stručnih mišljenja na zahtjev osnovnih škola prilikom upisa djece u prvi razred osnovne škole.

Ostvarene zadaće pedagoga u odnosu na rad s odgojiteljima

Protekle pedagoške godine naglasak je u radu pedagoga bio na:

- ✓ internom stručnom usavršavanju
- ✓ pružanju podrške vezano za obogaćivanje prostorno-materijalnog okruženja, provedbu roditeljskih sastanaka i individualnih razgovora s roditeljima,
- ✓ unaprjeđenju kvalitete prostorno-materijalnog okruženja kroz rad interesnog tima
- ✓ pružanju pomoći i podrške u ostvarivanju komunikacije s roditeljima
- ✓ suradnji vezanoj za nabavu potrebnih pribora, didaktičkih materijala i opreme za potrebe odgojno-obrazovnog rada kao i radnih listova, stručne literature i literature za djecu,
- ✓ radu s odgojiteljima pripravnicima (upoznavanje s vođenjem obavezne pedagoške dokumentacije, izrada Plana i programa stažiranja, sudjelovanje u radu Povjerenstva za stažiranje, pomoći i podrška u procesu pripreme i polaganja stručnog ispita, praćenje oglednih aktivnosti),

Pružala sam podršku odgojiteljima u procjenjivanju potreba djece i podršku u radu s djecom s teškoćama u razvoju i ponašanju, u skladu s osobnim znanjima i mogućnostima.

Poticala sam stručno usavršavanje odgojitelja preporukom stručnih skupova i literature kao i prijavom na različite oblike stručnih usavršavanja izvan vrtića. Organizirala sam, u suradnji s ravnateljicom, i stručna usavršavanja djelatnika u vrtiću te su sudjelovala na svim oblicima internih stručnih usavršavanja.

Također, sudjelovala sam na svim radnim dogovorima s odgojiteljima.

Ostvarene zadaće pedagoga u odnosu na rad s roditeljima

Suradnju s roditeljima pedagozi su ostvarivali na različite načine - putem individualnog savjetovanja s roditeljima (inicijalni razgovori pri upisu u vrtić, pružanje stručne pomoći na savjetodavnim razgovorima) te pružanja pomoći odgojiteljima za unapređenje suradnje s roditeljima (priprema i sudjelovanje na savjetodavnim razgovorima i roditeljskim sastancima na poziv odgojitelja).

Tijekom pedagoške godine, obavljala sam individualne savjetodavne razgovore s roditeljima djece kod koje su primijećena značajnija odstupanja u razvoju ili problemi u ponašanju ili s kojima je bilo nužno obaviti razgovor iz drugih razloga (primjerice, zbog odgojnih dilema i pritužbi roditelja i sl.).

Kontinuirano sam tijekom pedagoške godine pisala i obavijesti za roditelje povodom odlaska na izlete, sudjelovanja na manifestacijama i organizacije događanja u vrtiću

Sudjelovala sam u organizaciji i provedbi zajedničkih aktivnosti za djecu i roditelje poput radne akcije i Dana otvorenih vrata.

Ostvarene zadaće pedagoga u odnosu na rad s društvenom zajednicom

- ✓ pedagozima i stručnim timovima drugih vrtića,
- ✓ stručnim timom Osnovne škole Ljudevita Modeca i Osnovne škole „Vladimir Nazor“,
- ✓ MZOS-om,
- ✓ Agencijom za odgoj i obrazovanje,
- ✓ Upravnim odjelom za odgoj, obrazovanje, kulturu, sport, socijalnu skrb, nacionalne manjine i turizam,
- ✓ Centrom za razvojnu podršku Razvojni prozorčić
- ✓ Centrom za odgoj, obrazovanje i rehabilitaciju

5. Ostvarene zadaće pedagoga u odnosu na rad s ravnateljem i stručnim timom

Prisustvovala sam na svim Odgojiteljskim vijećima i radnim dogovorima.

Sudjelovala sam u izradi Godišnjeg plana i programa rada vrtića za ped. god. 2023./2024., Kurikuluma vrtića, kao i Godišnjeg izvješća o radu. U suradnji s ravnateljicom i odgojiteljicama, sudjelovala sam u kreiranju povoljnijih uvjeta rada u vanjskim i unutarnjim prostorima vrtića, planiranju opremanja unutarnjeg i vanjskog prostora vrtića te u nabavi i dopuni stručne literature i literature za djecu i raspoložili istih.

Ostali poslovi pedagoga

Ostali poslovi pedagoga uključivali su:

- ✓ izradu projekcija odgojnih skupina i plana upisa za ped. god. 2024./2025.,
- ✓ poslove vezane za prijave za upis i upise
- ✓ pripremu materijala za web stranicu vrtića
- ✓ suradnju u doradi web stranice vrtića (dodavanje novih rubrika),
- ✓ sudjelovanje u organizaciji posjeta i izleta kao i gostovanja u vrtiću,
- ✓ dokumentiranje odgojno-obrazovnog rada (priključivanje foto i video dokumentacije aktivnosti),
- ✓ kontinuirano stručno usavršavanje sukladno Planu i programu rada pedagoga za ped. god. 2023./2024. te vođenje Programa stručnog usavršavanja,
- ✓ praćenje promjena relevantne zakonske regulative,
- ✓ ispunjavanje obavezne i neobavezne pedagoške dokumentacije,
- ✓ vođenje zapisnika Upravnog vijeća

Posao pedagoga sam obavljala do 30.6.2024. godine, a od 1.7. preuzela sam dužnost v.d. ravnatelja jer se dosadašnja ravnateljica Terezija Horvat povukla s radnog mjesta.